

Prima pagină > Căutarea unui practician în domeniul dreptului > **Găsiți un expert**

Găsiți un expert

Informații privind modul în care puteți găsi un expert în țările UE.

Un expert este o persoană numită de instanță sau de părți și căreia i se cere avizul în legătură cu un anumit subiect în cadrul unei proceduri judiciare.

Datoria expertului este față de instanță chiar și în cazul în care părțile sunt cele care l-au desemnat.

De obicei, sarcinile și responsabilitățile experților sunt definite de legislația națională. Majoritatea țărilor prevăd cerințe (în materie de educație, formare și/sau certificare) pentru ca o persoană să poată avea calitatea de expert în procedurile judiciare. În prezent, nu există niciun acord între statele membre cu privire la cerințele pe care experții (judicari) trebuie să le îndeplinească, iar nomenclatoarele diferă în mod semnificativ de la o țară la alta.

Există numeroase tipuri de experți:

martorii experți sunt cei care interpretează faptele și/sau emit un aviz pe baza expertizei lor în materie tehnică sau pe baza experienței lor, pentru a clarifica argumentele părților;

experții tehnici emit avize cu privire la aspecte tehnice sau științifice;

experții juridici sunt consultați cu privire la normele, practicile și drepturile aplicabile în alte jurisdicții;

alte tipuri de experți.

Fișele informative naționale privind experții și expertiza vă oferă informații cu privire la listele și registrele de experți care există în statele membre, cerințele pe care trebuie să le îndeplinească experții, remunerarea și răspunderea experților, precum și informații cum își desfășoară activitatea experții.

Aceste fișe informative naționale au fost compilate de către Institutul European de Expertiză și Experți (EEEI) în cadrul proiectului „Cum puteți găsi un expert”, finanțat prin programul „Justiție” al Comisiei Europene.

Ultima actualizare: 21/09/2020

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

Găsiți un expert - Danemarca

I. Listele și registrele de experți

În Danemarca există mai multe tipuri de experți, iar numirea, procedurile și existența unei liste publice/unui registru public de experți depind de tipul de experți în cauză.

Exemple de experți:

Expert evaluator

Evaluator al instanței competente în materie de chirii

Experți în chestiuni legate de copii

Expert în evaluare

Experți tehnici în cauze minore

De asemenea, asociațiile pot pune la dispoziție experți în anumite domenii.

În unele cazuri, instanța poate găsi un expert într-o bază de date internă, la care au acces toate instanțele din Danemarca. Procedurile pentru numirea acestor experți pot varia, însă o trăsătură comună a tuturor experților este aceea că trebuie să aibă o reputație ireproșabilă. De asemenea, lista/registru acestor experți va fi publicat(ă) uneori pe site-ul instanțelor din Danemarca, pentru asigurarea transparenței.

În alte cazuri, instanța poate să numească orice persoană pe care o consideră adecvată și competentă. În astfel de cazuri, unele organizații publice au registre de experți, din care instanța poate să aleagă atunci când problema în cauză intră în domeniul lor de competență, de exemplu criminalistica. Atunci când nu există nicio listă și dacă ambele părți litigante sunt de acord, instanța va numi un expert care pare a fi competent. Pot fi numite numai persoanele cu reputația ireproșabilă.

II. Calificările experților

Nu există cerințe pentru calificările experților. Instanța nu are obligația de a respecta avizul experților, dar îl poate evalua în mod liber. Acest lucru este valabil, de asemenea, pentru forța probantă a elementelor de probă. În cazul în care Administrația instanțelor daneze ia în considerare cererile experților care ar dori să lucreze ca experți în cauze minore, aceasta consultă organizațiile industriale relevante și solicită un cazier judiciar. În afară de acest lucru, nu există cerințe cu privire la educația sau experiența profesională a experților.

III. Remunerația experților

Remunerația depinde de tipul de experți implicați în cauza respectivă.

Remunerația **experților evaluatori, a evaluatorilor instanței competente în materie de chirii și a experților în chestiuni legate de copii** este prevăzută prin lege, iar Administrația instanțelor daneze este cea care stabilește normele de remunerare (articolul 93 din Legea privind administrarea justiției și articolul 172 din Legea privind serviciile sociale).

În acțiunile civile în care este necesară o **evaluare efectuată de experți**, de exemplu un raport tehnic, nu există tarife impuse sau restricții pentru onorariile experților. Aceștia nu pot fi plătiți în avans. Instanța stabilește onorariul de plătit expertului numit de instanță pentru raportul său și pentru prezența în instanță, precum și rambursarea oricărui cheltuieli suportate. Înainte de a lua o decizie, instanța va solicita observațiile părților. În același timp, instanța va decide modalitatea în care onorariul urmează să fie împărțit între părți (articolul 208 din Legea privind administrarea justiției).

Partea care a solicitat instanței să comande un raport de expertiză și reprezentantul legal al părții respective vor suporta cheltuielile implicate. Totuși, cealaltă parte și reprezentantul său legal trebuie să suporte, de asemenea, partea de cheltuieli care corespunde răspunsului la întrebările pe care le formulează.

Partea care a solicitat ca expertul să fie citat să participe la ședința de judecată va suporta cheltuielile în această privință. Instanța poate să solicite părților să acorde garanții pentru cheltuielile aferente raportului de expertiză pe care l-au solicitat (articolul 208 din Legea privind administrarea justiției).

În procedurile penale, se aplică norme similare privind rapoartele de expertiză (cu modificările necesare) (articolul 210 din Legea privind administrarea justiției).

În ceea ce privește experții tehnici din **cauzele minore**, experții trebuie să ofere o estimare a cheltuielilor preconizate și nu au voie să răspundă întrebărilor tehnice înainte ca remunerația să fie dispusă. Ulterior, părțile trebuie să formuleze observații cu privire la estimarea cheltuielilor cu experții. Este important

faptul că, în cazul în care părțile nu pot să ofere garanții pentru cheltuieli, instanța poate să decidă că respectiva cauză va continua fără raportul de expertiză. Administrația instanțelor daneze stabilește normele (articolul 404 din Legea privind administrarea justiției).

IV. Răspunderea experților

Nu există nicio normă specifică aplicabilă răspunderii experților. Expertul trebuie să respecte normele profesionale care reglementează specialitatea sa, imparțialitatea și secretul profesional. Așadar, răspunderea experților este guvernată de normele generale privind răspunderea civilă/normele contractuale. Aceste norme nu prevăd nicio limită pentru răspundere.

Expertul care nu respectă normele profesionale conform așteptărilor poate fi înlocuit, onorariul său poate fi redus sau poate chiar să fie considerat răspunzător.

Comportamentul infracțional pe durata desfășurării misiunii poate conduce la acuzații penale.

În cele din urmă, nu există nicio obligație ca experții să își acopere posibila răspundere prin intermediul unei asigurări de răspundere civilă profesională.

V. Informații suplimentare privind procedurile care implică experți

Normele privind procedurile care implică experți sunt disponibile în diferite acte legislative și depind de tipul de experți în cauză. Totuși, majoritatea normelor sunt prevăzute în Legea privind administrarea justiției (Legea consolidată nr. 1284 din 14.11.2018). În ceea ce privește experții în chestiuni legate de copii, normele sunt prevăzute parțial în Legea privind serviciile sociale.

Unele părți din Legea privind administrarea justiției sunt traduse în limba engleză.

1. Numirea experților

În materie civilă, experții pot fi numiți de către instanță sau de către părți. Una dintre părți poate solicita instanței să dispună ca un expert să prezinte un raport cu privire la unul sau mai multe aspecte.

În materie penală, instanța hotărăște dacă ar trebui să aibă loc intervenția unui expert, atunci când învinutului sau parchetul solicită acest lucru. Atât apărarea, cât și parchetul poate să solicite martori experți.

Experții trebuie să raporteze orice conflict de interese cu una dintre părți.

În cauzele minore (cauzele fără valoare economică sau cu o valoare mai mică de 5 000 de coroane daneze), judecătorul poate decide să solicite avizul unui expert. Experții care prestează servicii în cauze minore sunt numiți de Administrația instanțelor daneze.

a) Numirea de către o instanță

Președintele completului de judecată/instanța numește experții evaluatori etc. pentru fiecare cauză în parte, în cazul în care se consideră necesară expertiza acestora. Președintele completului de judecată alege un expert evaluator din lista/registrul/baza de date intern(ă) relevant(ă), dar, în unele situații, nu este obligat să aleagă din acestea. Înainte ca președintele completului de judecată/instanța să decidă să numească experții evaluatori, părțile pot să formuleze observații cu privire la decizie.

În cazurile în care părțile solicită o evaluare efectuată de experți, acestea pot numi un expert, însă instanța nu are obligația de a le respecta decizia. Atunci când părțile convin cu privire la numele unui expert, judecătorul îl va numi, în general (chiar dacă nu are obligația de a face acest lucru). În cazul în care instanța numește expertul, instanța ar trebui să informeze părțile cu privire la persoana pe care intenționează să o numească și să le permită părților să prezinte observații. În cazul în care există o listă/un registru, instanța sau partea respectivă va alege, în mod normal, un expert din această listă/acest registru, dar nu are întotdeauna obligația de a face acest lucru.

b) Numirea de către părți

Atunci când părțile doresc să numească un expert pentru a emite un aviz, acestea trebuie să urmeze un anumit proces: ori de câte ori părțile solicită un raport de expertiză în cauzele civile, acestea trebuie să depună o cerere scrisă în instanță. Cererea trebuie să conțină informații privind scopul raportului de expertiză și obiectul acestuia, respectiv efectuarea unei evaluări de către un expert.

În cazul în care instanța permite acest lucru, părțile trebuie să adreseze întrebări instanței. După primirea întrebărilor, instanța numește unul sau mai mulți experți. Astfel cum se descrie mai sus, părțile numesc, de asemenea, un expert, dar instanța nu are obligația de a le respecta decizia.

2. Procedură

a) Procedura civilă

Procedura depinde de tipul de experți implicați în cauza respectivă. Uneori, expertul este citat la o ședință de judecată pentru a răspunde unor întrebări privind obiectul cauzei, de exemplu, un expert în chestiuni legate de copii în dreptul familiei, o evaluare a aspectelor tehnice efectuată de către un expert și, uneori, expertul trebuie doar să elaboreze un raport scris. În alte situații, expertul acționează în calitate de judecător și ia parte la deliberări.

În continuare sunt prezentate două exemple:

Expertul evaluator numit de președintele completului de judecată/instanță pentru o anumită cauză, în cazul în care expertiza sa este considerată necesară, acționează în calitate de judecător (dar care are cunoștințe de specialitate într-o disciplină specifică) și participă la deliberările instanței. În dreptul familiei, instanța va fi asistată de experți în chestiuni legate de copii.

În situațiile în care o evaluare efectuată de către un expert este relevantă cu privire la un anumit aspect, expertul trebuie să răspundă întrebărilor formulate de instanță printr-un raport scris adresat instanței. Expertul trebuie să informeze părțile cu privire la data și locul inspecției. În cazul în care raportul de expertiză este deficitar, instanța poate solicita expertului să efectueze din nou inspecția sau să o completeze cu un raport scris suplimentar. Pentru raportul de expertiză există modele predefinite. Instanța nu monitorizează activitatea expertului. După ce raportul a fost depus, părțile pot adresa expertului întrebări suplimentare, dacă instanța permite acest lucru. Ulterior, instanța va decide dacă expertul trebuie să prezinte răspunsurile la întrebările suplimentare în scris, într-un raport suplimentar, sau verbal, în cadrul unei ședințe de judecată. De asemenea, expertul poate fi citat să participe la o ședință de judecată pentru a răspunde unor întrebări legate de raport.

Avizele scrise sau verbale ale experților sunt contestate de către părți pe parcursul procesului. În orice caz, judecătorul nu are niciodată obligația de a respecta avizele experților.

b) Altele

În cauzele penale, martorii experți sunt, de asemenea, o opțiune. Aceștia sunt citați și, de obicei, participă la ședința de judecată.

Informațiile prezentate aici au fost colectate pe parcursul proiectului Find an Expert (Găsește un expert), de la persoane de contact din fiecare țară selectate de [Institutul European de Expertiză și Experți EEEI](#).

Ultima actualizare: 09/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Germania

I. Liste și registre ale experților

Există registre cuprinzătoare ale experților. Există aproximativ 200-300 de domenii diferite de specializare.

Experții autorizați de camerele de comerț și industrie pot fi găsiți [aici](#).

Experții autorizați de camerele de meserii pot fi găsiți [aici](#).

Experții autorizați de camerele de agricultură pot fi găsiți pe [site-urile web regionale ale camerelor de agricultură](#).

Experții autorizați de camerele arhitecților pot fi găsiți pe [site-urile web regionale ale camerelor arhitecților](#).

Informații privind experții autorizați de camerele inginerilor și privind registrele aferente pot fi găsite [aici](#).

Experții autorizați de camera contabililor pot fi găsiți [aici](#).

O altă bază de date poate fi găsită la adresa <https://www.bvs-ev.de/sachverstaendigenverzeichnis/>, care este o federație de experți autorizați.

Nu există obligația autorizării experților medicali. Pentru a găsi un expert medical, listele acestora sunt afișate pe site-urile web regionale ale asociațiilor medicale.

Numirea unui expert din registru este o practică urmată pe scară largă de către instanțe. Dacă sunt îndeplinite cerințele, expertul va fi înregistrat automat.

Camerele de înregistrare desemnate de stat sunt responsabile de actualizarea promptă a registrelor.

Principalele dispoziții legale aplicabile expertizei judiciare în Germania sunt următoarele:

[§§ 401 ff. ZPO](#) (Legea de procedură civilă);

§ 36 din Legea privind reglementarea comerțului;

§ 91 din Legea privind reglementarea meseriilor;

Normele de procedură administrativă;

Normele de procedură penală;

[Codul de bune practici al camerelor](#).

II. Calificările experților

O persoană poate fi inclusă pe listă în calitate de expert dacă are un nivel deosebit de înalt de calificare în domeniul său de expertiză. Pentru a fi inclus pe listă, este obligatoriu ca solicitantul să aibă experiență profesională corespunzătoare. Expertiza trebuie să fie demonstrată prin depunerea unei documentații corespunzătoare a activității expertului. (de exemplu, CV, copii ale certificatelor pentru toate calificările academice și profesionale relevante, experiențe de muncă, referenți, rapoarte, formare). Are loc, de asemenea, o examinare desfășurată de camerele de comerț și industrie/camerele de meserii și, în cazul arhitecților și al inginerilor, de camerele profesionale ale acestora. În afara calificărilor, a studiilor suplimentare și a experienței, experții trebuie să își demonstreze independența și integritatea.

Experții recunoscuți sunt de obicei autorizați și înregistrați pe o perioadă de cinci ani. Înainte de încheierea acestei perioade de cinci ani, ei trebuie să își demonstreze competența, integritatea și cursurile de formare pentru a fi autorizați și, astfel, înregistrați pentru o nouă perioadă de cinci ani (de exemplu, prin verificarea și revizuirea rapoartelor care trebuie să fie depuse pentru înregistrarea pe o nouă perioadă de cinci ani). Entitățile responsabile trebuie să ofere cursuri de formare. Dacă un expert nu respectă normele sau dacă nu își actualizează competențele, camerele sunt autorizate să îl radieze.

III. Remunerația experților

În materie civilă, administrativă și penală, remunerația este calculată pe baza [Legii privind remunerația și indemnizațiile judiciare din Germania](#) (JVEG).

Se pot solicita avansuri și plăți în cont.

Ori de câte ori un expert desfășoară o misiune extrajudiciară, remunerația sa depinde de acordul individual de compensare.

IV. Răspunderea experților

Expertul este răspunzător pentru un aviz de expert incorect atunci când este însărcinat atât de persoane particulare, cât și de instanțe. Dacă un expert care lucrează pentru o instanță a elaborat un aviz de expert incorect cu intenție sau din neglijență gravă și acest aviz de expert incorect stă la baza deciziei instanței, partea care suferă prejudiciul poate iniția o acțiune în justiție pentru a fi despăgubită pentru acest prejudiciu (§ 839 a BGB).

Ori de câte ori un expert desfășoară o misiune extrajudiciară, se aplică dispozițiile generale privind răspunderea (contractuală).

V. Informații suplimentare privind procedurile care implică experți

1. Numirea experților

Expertul este numit de instanță. Părțile au, însă, dreptul de a face propuneri privind persoana care trebuie să fie numită.

a) Numirea de către instanță

Instanța utilizează, de obicei, o listă sau un registru al experților. Instanța poate numi, de asemenea, orice expert considerat adecvat și competent. Un expert numit de instanță este un expert care a fost numit și care primește instrucțiuni de la instanță. Sarcina sa principală este de a oferi instanței asistență în măsura expertizei sale.

b) Numirea de către părți

În cazul în care părțile convin asupra unor anumite persoane care să fie numite experți, instanța are obligația de a se conforma acordului lor, însă poate limita selecția efectuată de către părți la un anumit număr de persoane.

Dacă o parte dorește să numească un expert parte care să îi ofere asistență, acest expert nu va fi considerat expert judiciar, ci expert privat.

2. Procedura

a) Procedura civilă

Instanța trebuie să își motiveze deciziile și trebuie să facă referire la concluziile expertului, în cazul în care instanța urmează avizul expertului. Instanța nu este obligată de avizul expertului, însă acesta este adesea crucial pentru hotărârea judecătorească. În cazul unei cercetări la fața locului, expertul trebuie să contacteze toate părțile. În cazul în care, de exemplu, expertul are nevoie de mai multe informații de la părți, acest aspect trebuie să fie în general gestionat de către instanță.

i. Raportul de expertiză

Părțile pot contesta raportul expertului desemnat prin declarații sau angajând un expert privat și înaintând instanței raportul acestuia, furnizând astfel o contraexpertiză.

ii. Audierea în instanță

Pentru obținerea de probe, pot fi inițiate proceduri independente înainte de judecată („selbständiges Beweisverfahren”). În acest context, expertul poate fi numit înainte de desfășurarea procedurilor principale. Sfera de aplicare a acestor proceduri este limitată la conservarea probelor în vederea procedurii judiciare ulterioare sau pentru evitarea litigiului.

Audierea în instanță respectă codul de bune practici și normele procedurale. Expertul trebuie să răspundă interogatoriului în mod obiectiv, ușor de înțeles și cuprinzător. Dreptul procedural german nu prevede interogatoriul contradictoriu, însă întrebările pot fi adresate nu numai de către judecător, ci și de către justițiabili.

b) Altele

În cauzele penale, instanța trebuie să numească expertul dintr-un registru recunoscut al experților judiciari; o altă persoană trebuie să fie aleasă numai dacă acest lucru este cerut de circumstanțe speciale, § 73 al. 2 StPO. Instanța poate orienta activitatea expertului. Alte norme pot fi găsite în [Codul de procedură penală](#).

Informațiile prezentate aici au fost strânse în cursul proiectului privind găsirea unui expert de la persoanele de contact din fiecare țară selectate de către [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 03/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Estonia

I. Liste și registre de experți

În conformitate cu Legea privind expertiza criminalistă din Estonia, un expert este o persoană care furnizează expertiză juridică sau de altă natură în cazurile permise de lege. Unii experți sunt angajați de instituțiile statului („experți criminaliști”), iar alții sunt înscrși pe lista unei instituții de expertiză.

În Estonia există liste oficiale de experți. Aceste liste pot fi accesate de orice persoană. Listele pot fi descărcate sau consultate [aici](#) și [aici](#).

Institutul Eston de Științe Criminalistice (EFSI), un laborator criminalistic de stat, este responsabil pentru menținerea la zi a acestor liste. O persoană care îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) punctele (1)-(3) și alineatul (2) punctele (1) și (2) din Legea privind expertiza criminalistă vor fi înscrși pe a doua listă menționată mai sus.

II. Calificările experților

Cerințele minime pentru acordarea statutului de expert criminalist se bazează pe Legea privind expertiza criminalistă. Competența de expert criminalist se dobândește prin pregătire.

Pregătirea experților medicali criminaliști este asigurată de Universitatea din Tartu în cadrul unui program de rezidențiat în domeniul medicinei legale, care durează patru ani. Rezidenții dobândesc competențe profesionale în cadrul EFSI, care este unul dintre centrele de pregătire ale Universității din Tartu.

În Estonia, nu există nicio instituție de învățământ pentru pregătirea experților criminaliști în celelalte domenii ale științelor criminalistice. Experții sunt pregătiți în cadrul EFSI sub îndrumarea unor profesioniști experimentați. În majoritatea cazurilor, pregătirea durează doi ani. Planul de pregătire conține atât subiecte generale, cât și subiecte mai specifice, iar obiectivul acestuia este ca expertul să dobândească competențe profesionale. Acest plan de pregătire este elaborat pe baza caracteristicilor speciale ale fiecărui tip de expertiză, ținând totodată seama de parcursul academic profesional al expertului stagiar, precum și de experiența practică anterioară a acestuia.

Dacă un angajat îndeplinește cerințele prevăzute de Legea privind expertiza criminalistă, a absolvit pregătirea și a dobândit o experiență suficientă pentru a furniza avize independente, acestuia i se acordă statutul de expert criminalist. O persoană poate începe să lucreze ca expert criminalist după ce depune jurământul prevăzut de Legea privind expertiza criminalistă.

III. Remunerarea experților

Finanțarea expertizelor este descrisă în capitolul 5 din Legea privind expertiza criminalistă. Desfășurarea de expertize într-o instituție criminalistă de stat este finanțată de bugetul de stat anual. Onorariile exacte pentru expertize sunt prevăzute la articolul 26 din Legea privind expertiza criminalistă.

Nu există o metodă specifică pentru remunerarea experților. În majoritatea situațiilor, experții trebuie să furnizeze o ofertă de preț înainte să fie numiți.

Dreptul procedural prevede, de asemenea, rambursarea cheltuielilor expertului.

Costurile expertizei includ totalitatea costurilor suportate în contextul expertizei, inclusiv costurile care rezultă din implicarea unor experți subcontractați sau a unor instituții subcontractate. Costurile unei proceduri extrajudiciare care implică experți pot fi incluse în costurile procedurale.

Experții pot primi un avans din costuri.

IV. Răspunderea experților

Experții trebuie să informeze orice parte implicată în procedură cu privire la începerea expertizei. Furnizarea în mod intenționat a unui aviz fals reprezintă infracțiune în temeiul articolului 321 din Codul Penal.

Experții sunt trași la răspundere în conformitate cu normele generale de dreptul contractelor și cu cele privind răspunderea civilă. În plus, în dreptul penal există o anumită dispoziție care se referă la răspunderea expertului: acuzația falsă: (1) prezentarea cu bună știință a unor acuzații false cu privire la comiterea de către o altă persoană a unei infracțiuni se pedepsește cu amendă sau cu închisoare pe o perioadă de până la un an; (2) aceeași faptă, dacă implică fabricarea de dovezi în mod fraudulos, se pedepsește cu amendă sau cu închisoare pe o perioadă de până la cinci ani.

Experții nu au obligația de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru a beneficia de acoperire în cazul unei trageri la răspundere.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Dispozițiile legale cu privire la procedurile care implică experți din Estonia pot fi găsite în:

[Jurnalul Oficial \(Riigi Teataja\)](#);

[Codul de procedură penală](#);

[Codul de procedură civilă](#);

[Legea privind expertiza criminalistă](#).

În ceea ce privește numirea experților, nu există diferențe între procedurile civile și cele administrative. În procedurile penale, un expert criminalist va fi numit în baza unei cereri către EFSI pentru a asista procurorul și instanța judecătorească, dacă este necesar.

În Estonia, calitatea de expert nu este protejată. Peste 70 % din cazurile de drept penal, 30 % din procedurile civile și 10 % din procedurile administrative implică experți.

V.1 Numirea experților

Experții pot fi numiți de instanța judecătorească, iar în unele cazuri și de părți. Experții pot fi numiți, de asemenea, în scopul unor proceduri preliminare sau al unor proceduri din faza de urmărire penală. Nu există obligația de a numi un expert înscris pe una din liste. În procedurile penale, în timpul fazei de urmărire penală, un expert poate fi numit de poliție (autoritatea de investigații) sau de un procuror.

Instanța judecătorească poate numi un expert dacă părțile nu fac acest lucru sau dacă acestea nu ajung la un acord cu privire la persoana care să fie numită. De asemenea, instanța poate numi un expert în cazul în care există un raport de expertiză elaborat înaintea procesului. În cazurile de drept civil, înaintea numirii expertului, părțile trebuie să achite un avans pentru costurile expertizei. Părțile pot prezenta propuneri cu privire la persoana care ar trebui să fie numită ca expert, fără ca instanța judecătorească să fie ținută de aceste propuneri.

Nu există diferențe semnificative în ceea ce privește numirea unui expert între diferite instanțe judecătorești și între diferite domenii ale justiției.

Experții numiți de instanțele judecătorești au obligația legală de a semnala orice conflict de interese.

V.2 Procedură

Procedura civilă

Există o cerință generală potrivit căreia experții trebuie să își execute misiunea temeinic, integral și obiectiv și să se asigure că avizele pe care le formulează sunt valide din punct de vedere științific. Această cerință se aplică tuturor tipurilor de proceduri judiciare.

Părțile pot contesta raportul de expertiză prin declarații sau prin furnizarea unei contraexpertize.

Avizul expertului nu are caracter obligatoriu pentru instanța judecătorească. Instanța judecătorească poate urma avizul expertului chiar dacă una dintre părți l-a contestat în timpul procesului.

Chiar și în acest caz, întrucât raportul de expertiză este doar una dintre probe, instanța judecătorească va ține seama de forța probantă a avizului expertului în raport cu alte probe.

Nu există nicio procedură prin care experții se întâlnesc înaintea procesului sau sunt audiați încrucișat.

Un expert are dreptul să intre în contact cu părțile în timpul procedurii, dacă acesta are nevoie de informații suplimentare.

1. Raportul de expertiză

În Estonia, rapoartele de expertiză pot fi furnizate în scris și uneori verbal. Cu excepția procedurilor penale, expertul nu are obligația de a urma o structură specificată atunci când își întocmește raportul.

Expertul are obligația de a aborda în raportul final argumentele părților. Atunci când părțile solicită un raport suplimentar ca urmare a unor probleme existente în raportul inițial, o instanță judecătorească poate ordona un raport suplimentar. În eventualitatea în care există o ambiguitate ori o contradicție sau dacă avizul expertului este insuficient, iar această deficiență nu poate fi eliminată prin întrebări suplimentare, instanța judecătorească are dreptul de a ordona o altă expertiză. Expertiza nouă este realizată de același expert sau de altul.

2. Audierea în cadrul instanței judecătorești

Experții nu participă la o audiere preliminară, dar sunt invitați la ședințele de judecată pentru a răspunde întrebărilor adresate fie de instanța judecătorească, fie de părți. În practica obișnuită, experții sunt audiați încrucișat. Experții pot fi audiați prin conferință telefonică dacă, înaintea audierii, părțile sunt de acord cu această metodă.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de Institutul European de Expertiză și Experți (EEEI).

Ultima actualizare: 10/09/2020

Versionea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Grecia

I. Listele și registrele de experți

În Grecia, experții sunt înregistrați în funcție de specializare. Registrele de experți sunt ținute de tribunale. Acestea sunt publice, dar sunt utilizate numai de către judecătorii care doresc să numească un expert. Instanța poate să numească unul sau mai mulți experți, în cazul în care consideră că problemele nesoluționate necesită cunoștințe specifice. În plus, instanța are obligația de a numi experți dacă acest lucru este solicitat de către una dintre părți, cu condiția ca instanța să considere că sunt necesare cunoștințe de specialitate.

Pentru a fi înscrisi într-un registru, experții trebuie să solicite acest lucru.

În urma unei invitații publice de a efectua o solicitare la un tribunal civil sau administrativ (pe site-ul oficial al tribunalului), solicitantul depune o cerere scrisă, împreună cu datele sale cu caracter personal, la secretarul tribunalului, declarând că:

nu a fost condamnat și nici acuzat pentru infracțiuni sau delict care să conducă la decăderea sa din drepturile politice,

nu i-a fost retrasă autorizația de exercitare a profesiei,

nu a fost decăzut din dreptul de cedare a proprietății ca urmare a faptului că se află în insolvență sau sub tutelă,

nu este judecător, procuror sau grefier.

La finalul procedurii de solicitare, care are loc în fiecare an, se publică un proiect de registru al experților. După un termen de opoziție, registrul final este aprobat de către tribunalul format din mai mulți membri.

Pentru procedurile penale, registrul de experți este gestionat de către Consiliul judecătorilor pentru delict, la propunerea procurorului. Experții trebuie să îndeplinească următoarele cerințe - aceștia trebuie:

să aibă vârsta de peste 21 de ani,

să fie apți din punct de vedere juridic și să nu aibă dizabilități mintale,

să nu fie condamnați pentru infracțiuni sau delict, care să conducă la decăderea lor din drepturile politice sau la destituirea din serviciul public,

să nu le fi fost retrase autorizațiile de exercitare a profesiei,

să nu fi cauzat faptele care constituie obiectul expertizei,

să nu fie magistrați competenți, procurori, secretari sau grefieri în cadrul procedurilor relevante,

să nu fie condamnați pentru aceeași infracțiune ca persoana trimisă în judecată și

să nu fie soțul/soția, fratele/sora sau o rudă apropiată a învinuitului.

Experții pot fi eliminați din registru, dacă doresc acest lucru, dacă nu mai îndeplinesc cerințele sau dacă autoritatea competentă decide acest lucru.

II. Calificările experților

Pentru a se numi experți, aceștia trebuie să fie membri ai unei organizații profesionale.

III. Remunerația experților

În procedurile penale, statul plătește remunerația experților. În ceea ce privește acțiunile civile, reclamantul trebuie să plătească un avans pentru cheltuielile cu experții numiți de instanță. La sfârșitul procesului, cheltuielile trebuie să fie suportate de către partea care cade în pretenții. Onorariile experților sunt liber negociabile. În anumite condiții, părțile pot să obțină asistență judiciară cu privire la remunerația expertului.

IV. Răspunderea experților

Experții sunt ținuti răspunzători conform dreptului contractual general și dreptului răspunderii civile. Aceștia nu au obligația de a-și acoperi posibila răspundere prin intermediul unei asigurări de răspundere civilă profesională.

V. Informații suplimentare privind procedurile care implică experți

Principalele dispoziții legale aplicabile expertizei judiciare în Grecia sunt articolele 368-392 din Codul de procedură civilă din Grecia și articolul 20 § 7 din Decretul-lege nr. 566/1968, Legea 2882/2001 (Codul privind exproprierea). De asemenea, se aplică articolele 159-168 din Codul de procedură administrativă din Grecia și articolele 183-203 din Codul de procedură penală din Grecia.

Instanța are putere de apreciere pentru a dispune administrarea probelor, deoarece obiectivul aflării adevărului prevalează. Singura limitare a acestei puteri este principiul contradictorialității.

1. Numirea experților

Experții pot fi numiți de către instanță și de către părțile implicate. Numirea experților în cadrul procedurilor administrative este similară cu cea din cadrul acțiunilor civile. În cadrul procedurilor inițiate în fața unei instanțe penale, expertul poate fi numit de către procuror sau de către instanță, în faza de investigare. În acest scop, există un registru diferit de cel din cadrul acțiunilor civile, iar expertul trebuie să îndeplinească cerințe mai stricte decât în cadrul acțiunilor civile sau al procedurilor administrative.

a) Numirea de către o instanță

Instanța civilă are putere de apreciere pentru a numi un expert fie din oficiu, fie conform cererii explicite a uneia dintre părțile litigante, dacă faptele relevante nu pot fi stabilite în alt mod. În acest caz, audierea este amânată până la o dată ulterioară prezentării raportului de expertiză. Instanța este liberă să numească orice persoană pe care o consideră adecvată să acționeze în calitate de expert. Expertul trebuie să raporteze instanței orice conflict de interese. Experții numiți de instanță au acces la dosar.

b) Numirea de către părți

În Grecia, există trei tipuri de experți numiți de către părți: consultanți tehnici (articolele 391-392 din Codul de procedură civilă, articolul 167 din Codul de procedură administrativă, articolul 204 și următoarele din Codul de procedură penală), experți extrajudiciari și martori experți. Consultantul tehnic este numit de către partea litigantă cu scopul de a controla acțiunea unui expert numit de instanță. Expertul extrajudiciar este ales de către partea respectivă. Raportul său trebuie să fie invocat și prezentat de către părți; în caz contrar, acesta este respins ca inacceptabil. Dacă sunt îndeplinite aceste cerințe, instanța examinează în mod liber și evaluează avizul expertului. Raportul nu se consideră a fi probă. În schimb, acesta este legat de temeiul juridic al argumentelor părții litigante. Martorii experți sunt martori care au cunoștințe științifice sau tehnice speciale și care sunt audiați de instanță.

Instanța judecătorească poate decide dacă să își bazeze raționamentul hotărârii pe avizul expertului numit de o parte. Instanța poate chiar să își fundamenteze hotărârea pe avizul expertului, dacă raportul de expertiză a fost prezentat prin încălcarea regulamentului de procedură. Totuși, dacă încălcarea regulamentului de procedură este semnificativă, se consideră că raportul de expertiză nu există. În acest caz, judecătorul nu își poate baza raționamentul hotărârii pe avizul expertului.

2. Procedură (civilă)

Experții numiți de instanță pot fi supuși unei examinări încrucișate efectuate de către consultanții tehnici ai părților, dacă părțile au angajat astfel de consultanți. Singura obligație a expertului este aceea de a prezenta un raport. Experții numiți de către părți au voie să intre în contact cu părțile pe parcursul procedurii, iar experții numiți de instanță au nevoie de permisiunea instanței în acest sens.

a) Raportul de expertiză

În procedurile de expertiză din Grecia, nu este obligatoriu un raport de expertiză preliminar. Raportul principal poate fi prezentat în scris sau verbal. Atunci când își prezintă raportul, expertul nu trebuie să urmeze o anumită structură.

În cazul în care instanța consideră că raportul este incomplet sau în cazul unui abuz în serviciu nejustificat din partea expertului, instanța poate să dispună elaborarea unui nou raport sau a unui raport suplimentar *ex officio* sau la cererea părților. De asemenea, instanța poate să hotărască faptul că expertul trebuie să plătească cheltuielile de judecată, din cauza abuzului în serviciu nejustificat.

Raportul de expertiză poate fi contestat prin declarațiile părților și printr-o contraexpertiză.

b) Ședința de judecată

Judecătorul hotărăște ca expertul să participe la ședințele de judecată numai în cazuri excepționale.

Informațiile prezentate aici au fost colectate pe parcursul proiectului Find an Expert (Găsește un expert), de la persoane de contact din fiecare țară selectate de Institutul European de Expertiză și Experți EEEI.

Ultima actualizare: 10/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Franța

I. Liste și registre de experți

În Franța, fiecare curte de apel și Curtea Supremă în materie civilă și penală [Curtea de Casație (*Cour de Cassation*)] ține o listă sau un registru de experți. Totuși, judecătorii și procurorii au libertatea de a numi orice persoană pe care o consideră potrivită și competentă. În astfel de cazuri, judecătorii și procurorii trebuie să furnizeze motivele alegerii respective.

Listele de experți sunt publicate pe site-urile web ale curților și, în special, pe site-ul web al Curții de Casație (*Cour de Cassation*) și pe site-urile web ale curților de apel.

Pentru a fi înscris pe lista unei instanțe, expertul trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

să aibă vârsta sub 70 de ani. În practică, pentru a fi înscris pe lista de experți, expertul trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 35 și 57-58 de ani.

să fie cetățean al Uniunii Europene;

să nu fi fost autorul unor fapte prin care se încalcă onoarea, probitatea sau bunele moravuri;

să nu fi făcut obiectul unei sancțiuni disciplinare sau administrative de destituire, ștergere din registru, revocare, retragerea aprobării sau retragerea autorizației;

să nu fi făcut obiectul unui faliment personal sau al oricărei alte sancțiuni prevăzute de Codul comercial;

să aibă o experiență minimă într-o activitate asociată cu specializarea sa;

să nu fi desfășurat nicio activitate incompatibilă cu independența necesară exercitării misiunilor de expertiză judiciară (juridică);

să își desfășoare activitatea principală în jurisdicția instanței.

Experții specializați în traduceri care solicită să fie înscrși pe lista unei instanțe de prim grad de jurisdicție trebuie să își practice profesia în raza teritorială a instanței respective sau să aibă reședința în zona respectivă în cazul în care s-au pensionat deja.

Cererea de înregistrare a expertului este examinată de procuror și de judecătorii instanței de prim grad de jurisdicție. Decizia este luată de un ansamblu de judecători ai curții de apel.

Experții trebuie să depună un jurământ înainte de a fi înscrși pe listă sau în registru.

Pentru a fi înscris pe lista Curții de Casație (*Cour de Cassation*) (listă națională), este necesar ca expertul să fi fost înscris pe lista unei curți de apel (listă regională) timp de cel puțin cinci ani.

Fiecare expert care este înscris pentru prima dată trebuie să solicite reînscrisura după trei ani. Ulterior, experții trebuie să solicite reînscrisura o dată la cinci ani. Decizia de a nu reînscris un expert trebuie să precizeze motivele refuzului și poate fi contestată.

Experții pot fi eliminați din registru de către curtea de apel prin acțiune disciplinară, aceasta putând fi contestată.

Există un cod deontologic publicat de **Federația experților din Franța (Conseil national des compagnies d'experts de justice)**.

II. Calificările experților

În general, experții trebuie să aibă o calificare suficientă în domeniul lor de expertiză.

Aceștia trebuie să aibă experiență profesională și să cunoască normele procedurale, în special normele aplicabile procedurilor care implică experți.

Experții trebuie să participe la o educație continuă, iar acest lucru este verificat o dată la cinci ani de curțile de apel. Educația continuă a experților include: pregătire în domeniul lor de specialitate, care este furnizată de organisme profesionale;

sesiuni de pregătire cu privire la desfășurarea procedurilor care implică experți, care sunt furnizate de judecători și de asociații de experți.

III. Remunerarea experților

În procedurile penale există un regulament privind onorariile expertului în legătură cu unele sarcini pe care le îndeplinește acesta. În unele domenii de expertiză, procurorul sau judecătorul de instrucție poate lansa o procedură de ofertare cu privire la misiunea de expertiză și poate alege cea mai avantajoasă ofertă. Costurile expertizei sunt suportate de Ministerul Justiției, din bugetul alocat justiției.

În cazurile de drept civil, remunerația este calculată, în general, pe baza numărului de ore petrecute de expert pentru cazul respectiv înmulțit cu un tarif orar, la care se adaugă cheltuielile și TVA.

Instanța decide cu privire la onorariul expertului, în cadrul unei proceduri contencioase, ținând seama de prezentarea la timp sau nu a raportului, de calitatea raportului de expertiză și de nivelul de diligență aplicat de expert în activitatea sa.

De obicei, reclamantul este cel care plătește un avans din onorariile expertului. Totuși, instanța poate ordona ca ambele părți să plătească o parte din avansul aferent unor astfel de costuri.

În hotărârea sa finală, instanța va ordona părții care cade în pretenții să plătească onorariile expertului.

Pentru a acoperi costurile procedurilor care implică experți este disponibilă asistență judiciară.

IV. Răspunderea experților

Expertul are obligația de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru a beneficia de acoperire în cazul unei posibile trageri la răspundere.

Asigurarea vizează răspunderea civilă și profesională a expertului, inclusiv misiunile în alte state membre ale Uniunii Europene.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

În cazurile de drept penal, experții pot fi numiți de judecătorul de instrucție, de procuror sau de un funcționar al poliției cu competență adecvată (*officier de police judiciaire*: un funcționar al poliției care, în temeiul dreptului francez, este responsabil pentru investigare și are dreptul să plaseze suspecti în arest preventiv).

În toate celelalte cazuri, expertul este numit numai de către instanță, fie din oficiu, fie la solicitarea unei părți.

În procedurile civile, nu este obligatoriu un raport de expertiză preliminar, dar este recomandat și adesea este solicitat în mod specific. Expertul furnizează un raport final scris. Dacă expertul consideră că este necesar să consulte un tehnician specializat într-un domeniu de expertiză diferit, expertul va anexa la raportul de expertiză opinia tehnicianului. Instanța poate solicita ca expertul să depună mărturie în cadrul unei audieri verbale dacă raportul nu reprezintă un temei suficient pentru hotărârea judecătorească. Raportul final trebuie să răspundă la fiecare întrebare adresată de instanță și să țină seama de toate observațiile adresate expertului de către părți în timpul procedurii care implică expertul.

1. Numirea experților

Calitatea de expert (*expert de justice*) este protejată de dreptul penal. Expertul este înscris pe o listă ținută de curțile de apel și de Curtea Supremă.

În Franța există între 8 000 și 10 000 de experți judiciari.

În cazurile civile, comerciale și administrative, experții pot fi numiți în proceduri preliminare sau anterioare procesului. 80 % din procedurile care implică experți sunt inițiate într-o astfel de fază anterioară procesului.

Instanța numește un expert atunci când are nevoie de expertiză tehnică pentru soluționarea litigiului: instanța poate numi expertul din oficiu sau la solicitarea uneia dintre părți. Judecătorul decide care parte va plăti un avans din costuri, acesta fiind utilizat pentru a plăti onorariile expertului.

Părțile pot sugera un expert, dar decizia cu privire la expertul care va fi numit va fi luată întotdeauna de judecător sau de procuror. Cu excepția cazului în care se furnizează motive specifice, expertul trebuie să fie ales dintr-o listă întocmită de o curte de apel.

În procedurile civile, părțile sunt implicate într-o mare măsură în activitățile expertului. Acestea trebuie să coopereze și să răspundă la toate solicitările expertului cu privire la documente. Părțile pot interoga în mod direct expertul în timpul audierilor încrucișate și pot solicita expertului să comenteze declarațiile lor. Aceste posibilități sunt mult mai limitate în procedurile penale, în care expertul își desfășoară activitatea depinzând foarte mult de judecătorul sau de procurorul care l-a numit.

2. Procedură

Textele juridice principale care reglementează expertiza judiciară în Franța sunt:

Codul de procedură penală și Codul de procedură civilă;

Legea 71-498 din 29 iunie 1971 privind experții judiciari, modificată de mai multe ori, în special la 18 noiembrie 2016;

Decretul din 23 decembrie 2004, modificat de mai multe ori.

Experții pot intra în contact cu părțile în timpul procedurilor, dar respectând cu strictețe principiul procedurii contencioase. Excepțiile au legătură cu secretele medicale sau comerciale.

Nu există o structură impusă pentru rapoartele întocmite de experți, dar există inițiative pentru a elimina această lacună.

Cu toate acestea, în raport, expertul trebuie:

să își detalieze argumentația;

să specifice documentele pe care și-a bazat opinia;

să răspundă la declarațiile părților;

să furnizeze o listă completă a documentelor care i-au fost comunicate.

Când instanța solicită un raport preliminar, expertul îl trimite părților pentru a colecta declarațiile acestora.

În cazurile penale, expertul trebuie să participe la audiere. În cauzele civile, instanța îi poate solicita expertului să participe la audiere.

Printre deciziile instanței, expertul poate fi obligat să furnizeze un raport suplimentar, de exemplu, după ce părțile și-au exprimat observațiile pe baza raportului și au pus întrebări suplimentare.

Instanța controlează progresele înregistrate în investigațiile expertului. Această sarcină este atribuită unui anumit judecător din cadrul instanței de prim grad de jurisdicție.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 10/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Croația

I. Listele și registrele de experți

Pe baza expertizei lor, experții numiți de instanță furnizează instanței un serviciu sub forma unui aviz al expertului atunci când este necesar, pentru a stabili sau a clarifica faptele constatate în cadrul procedurii.

Tribunalele de Comitat și Tribunalele Comerciale gestionează o listă a experților care pot fi numiți de către instanțe, precum și o listă a persoanelor juridice, a institutelor, a instituțiilor și a organismelor de stat care au fost autorizate să desfășoare activități în calitate de experți (denumită în continuare „lista entităților juridice”). Listele sunt publicate pe site-urile web ale instanțelor.

Ministerul Justiției gestionează o [listă electronică unică a experților care pot fi numiți de către instanțe](#), care este clasificată în funcție de domeniile de expertiză, precum și o [listă a entităților juridice](#) pentru întregul teritoriu al Republicii Croația și le publică pe [site-ul său web](#).

Procedura pentru înscrierea experților pe listă este inițiată printr-o cerere adresată președintelui Tribunalului de Comitat sau Tribunalului Comercial care are jurisdicție asupra locului de reședință al solicitantului sau asupra sediului entității juridice. Resortisanții statelor membre ale Uniunii Europene și resortisanții statelor semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European care nu au rezidență permanentă în Republica Croația solicită numirea la Tribunalul de Comitat din Zagreb sau la Tribunalul Comercial din Zagreb.

În cazul în care candidatul pentru înscrierea pe listă îndeplinește cerințele, președintele Tribunalului de Comitat sau al Tribunalului Comercial va trimite candidatul la o evaluare a cunoștințelor sale privind structura sistemului judiciar, administrația publică și terminologia juridică, înainte de a decide numirea sa ca expert care figurează pe listă. Examinarea este efectuată de către comisii pentru evaluarea cunoștințelor din cadrul Tribunalele de Comitat, care au în componență un președinte și doi membri din rândul judecătorilor tribunalului respectiv. Un candidat pentru un loc de muncă cu normă întreagă, care are o diplomă universitară în drept, nu trebuie să susțină acest examen. Președintele tribunalului corespunzător va trimite un candidat pentru înregistrare, care a luat examenul, la un program de formare profesională în cadrul unei asociații profesionale a experților judiciari. [Totuși, un specialist judiciar care deține un permis (o autorizație) de muncă valabil(ă), precum și angajații care efectuează expertize în cadrul institutelor, al instituțiilor și al organismelor guvernamentale nu au obligația de a urma o formare profesională în domeniile de expertiză pentru care aceste institute, instituții și organisme guvernamentale au fost autorizate să efectueze o expertiză].

După finalizarea formării profesionale și după colectarea de probe privind eligibilitatea pentru numirea ca expert înregistrat sau privind îndeplinirea condițiilor pentru efectuarea unei expertize judiciare, președintele Tribunalului de Comitat sau al Tribunalului Comercial se va pronunța cu privire la cerere printr-o decizie.

Experții numiți de către instanțe sau entitățile juridice trebuie să fie asigurați (asigurate) pe toată durata efectuării expertizei. Dovada încheierii contractului de asigurare de răspundere civilă (a poliței de asigurare) este prezentată președintelui Tribunalului de Comitat sau al Tribunalului Comercial competent, înainte de înscrierea pe listă și, ulterior, în fiecare an pe durata numirii sau în perioada de aprobare.

Experții sunt înscrși pe listă pentru o perioadă de patru ani. O entitate juridică, un institut, o instituție sau un organism guvernamental este autorizat(ă) să efectueze expertize judiciare pentru o perioadă de patru ani.

Expertul numit depune un jurământ în fața președintelui tribunalului care l-a numit în calitate de expert înregistrat.

După expirarea perioadei pentru care a fost numit, un expert care figurează pe listă poate fi numit din nou pentru o perioadă de patru ani, iar o entitate juridică, un institut, o instituție sau un organism guvernamental poate primi din nou aprobarea pentru efectuarea expertizelor judiciare. Cererea de renumire sau de reprobare se depune cel târziu cu 30 de zile înainte de expirarea numirii actuale.

Înscrierea unui expert în registru va fi revocată (temporar) de către președintele Tribunalului de Comitat sau al Tribunalului Comercial relevant:

dacă expertul solicită acest lucru;

dacă expertul își schimbă locul de reședință, dacă se stabilește că nu au fost îndeplinite condițiile pentru înregistrare sau că nu mai sunt îndeplinite cerințele pentru numire;

dacă, pe baza unei decizii definitive a autorității competente, expertul a fost declarat inapt pentru desfășurarea activităților în domeniul pentru care acesta a fost numit;

dacă expertului i-a fost retrasă capacitatea juridică printr-o hotărâre definitivă;

dacă expertul a fost condamnat pentru o infracțiune care reprezintă un obstacol pentru primirea în serviciul public;

dacă expertul îndeplinește sarcinile unui expert cu rea-credință sau în mod neglijent;

dacă expertul nu prezintă, la data expirării perioadei prevăzute, dovada încheierii unui contract de asigurare de răspundere civilă pentru îndeplinirea sarcinilor unui expert înregistrat;

dacă expertul nu respectă dispozițiile privind confidențialitatea tuturor informațiilor pe care le primește în timpul efectuării unei expertize.

Președintele Tribunalului de Comitat sau al Tribunalului Comercial va exclude permanent un expert din listă dacă expertul în cauză desfășoară activitatea unui expert numit de către instanță după ce ordinul de refuz temporar sau de interdicție temporară a îndeplinirii sarcinilor sale a devenit executoriu.

Experții sau entitățile juridice care sunt autorizați (autorizate) să funcționeze în calitate de experți numiți de către instanțe au obligația să raporteze imediat orice modificări ale datelor lor la instanța care i-a (le-a) numit sau i-a (le-a) autorizat înscrierea pe listă. Instanța are obligația de a pune imediat în aplicare aceste modificări în listele în care sunt înregistrați (înregistrate) experții sau entitățile juridice care pot fi numiți (numite) de către instanțe.

II. Calificările experților

Ordonanța privind experții numiți de către instanțe („Monitorul Oficial” 38/14, 123/15, 29/16 corecție și 61/19) stabilește condițiile și procedura pentru numire, precum și drepturile și obligațiile experților numiți de către instanțe.

O persoană poate lucra în calitate de expert numit de către instanță dacă îndeplinește următoarele cerințe:

1. este cetățean al Republicii Croația, resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene sau resortisant al unui stat care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European;

2. poate să îndeplinească sarcinile unui expert numit de către instanță;

3. după finalizarea studiilor sau a școlilor corespunzătoare, a lucrat în această profesie, și anume:

cel puțin opt ani - dacă a obținut o diplomă universitară sau o diplomă de specializare postuniversitară;

cel puțin 10 ani - dacă a finalizat studiile universitare sau studiile universitare profesionale relevante;

cel puțin 12 ani - dacă a finalizat învățământul secundar corespunzător și nu deține nicio diplomă relevantă de studii postliceale sau de studii postliceale profesionale și nicio diplomă de studii universitare sau de specializare postuniversitară;

4. a promovat cu succes examenul de cunoștințe privind organizarea sistemului judiciar, administrația de stat și terminologia juridică;

5. a finalizat cu succes formarea profesională definită de asociația profesională relevantă;

6. are un contract de asigurare de răspundere civilă pentru activitatea expertului numit de către instanță;

7. a obținut diplomele relevante în domeniul său de expertiză;

8. nu există niciun obstacol pentru ca persoana în cauză să dețină o funcție publică.

Formarea profesională nu poate să dureze mai mult de un an. Asociațiile profesionale au obligația de a numi mentori pentru formarea profesională. Un expert înregistrat poate fi numit mentor de formare dacă are cel puțin cinci ani de experiență în desfășurarea activității de expert numit de către instanță.

Lista mentorilor trebuie să fie transmisă Tribunalului de Comitat și Tribunalului Comercial. Capacitatea unui candidat (care a fost trimis la formare profesională) de a îndeplini sarcinile unui expert numit de către instanță se stabilește pe baza raportului privind formarea profesională efectuată de către solicitant. În termen de o lună de la finalizarea formării profesionale, asociația profesională relevantă trebuie să elaboreze un aviz în scris cu privire la succesul formării candidatului și la competența acestuia de a desfășura activitatea unui expert numit de către instanță, pe baza unui raport scris al mentorului de formare. Asociația profesională relevantă trebuie să trimită acest raport la președintele Tribunalului de Comitat sau al Tribunalului Comercial relevant.

Doctorii specializați îndeplinesc cerințele pentru numirea pe listă după ce promovează examenul specializat.

Entitățile juridice sunt eligibile pentru realizarea expertizei judiciare:

dacă sunt înregistrate, de asemenea, în domeniul lor de expertiză pentru un anumit domeniu;

dacă angajații lor au fost numiți pe lista de experți pentru domeniul pentru care se solicită aprobarea;

dacă au un contract de asigurare de răspundere civilă pentru activitatea de expertiză judiciară.

III. Remunerația experților

În cadrul acțiunilor în justiție, experții sunt aleși în primul rând din lista de experți înregistrați.

Experții numiți de către instanță au dreptul la onorarii și la compensarea cheltuielilor materiale. Suma compensării se stabilește în mod individual de către instanță, conform unei liste speciale de prețuri pentru compensarea cheltuielilor materiale și de onorarii ale experților numiți de către instanțe. Lista de prețuri menționată anterior face parte integrantă din Cadrul de reglementare privind experții numiți de către instanțe.

Expertului numit de către instanță i se rambursează cheltuielile pentru expertiză după finalizarea acesteia.

IV. Răspunderea experților

Un expert numit de către instanță sau o entitate juridică trebuie să fie asigurat(ă) pe toată durata efectuării expertizei. Cea mai mică sumă a asigurării de răspundere civilă pentru realizarea unei expertize judiciare este de 200 000,00 HRK (aproximativ 26 807,50 EUR) pentru persoane fizice și de 500 000,00 HRK (aproximativ 67 018,74 EUR) pentru entități juridice.

Un cetățean al unui stat membru al UE sau al unui stat care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European poate fi asigurat pentru îndeplinirea sarcinilor în calitate de expert în țara sa de origine.

V. Informații suplimentare privind procedurile care implică experți

Numirea unui expert este reglementată de legile procedurale, și anume de Codul de procedură civilă și de Codul de procedură penală.

VI. Numirea experților

Experții numiți de către instanțe sunt numiți de către instanță la cererea unei părți sau din oficiu într-o anumită acțiune în justiție, atunci când este necesară prezentarea unor probe de expertiză pentru a se stabili sau a se clarifica faptele care trebuie să fie determinate.

VI.1. Raportul de expertiză

Forma constatărilor și a avizelor unui expert numit de către instanță nu este reglementată. Instanța va stabili dacă expertul își va prezenta constatările și avizul numai verbal în cadrul ședinței sau dacă le va depune în scris înainte de ședință. Instanța va stabili în scris un termen pentru depunerea constatărilor și a avizelor, care nu poate să depășească 60 de zile. Expertul trebuie întotdeauna să își prezinte avizul. Instanța va pune la dispoziția părților o constatare scrisă și un aviz scris cu cel puțin 15 zile înainte de ședința în cadrul căreia vor fi discutate constatările.

VI.2. Ședința de judecată

În timpul ședinței de judecată, instanța poate să adreseze întrebări cu privire la constatările expertului.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în cadrul proiectului „Find an Expert” (Găsește un expert), de la persoane de contact din fiecare țară selectate de [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 22/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Luxemburg

I. Liste și registre de experți

Ministerul Justiției ține un registru al experților judiciari. Registrul cataloghează experții în funcție de 12 domenii. Profesioniștii și publicul larg îl pot consulta [aici](#). Deși registrul a fost conceput pentru cauzele penale și administrative, acesta este folosit și în materie civilă și comercială. Instanțele judecătorești nu au obligația de a numi experți din registru, dar în mod obișnuit procedează astfel.

Profesioniștii se adresează Ministerului Justiției pentru a fi înscrși în registru. Un dosar complet (incluzând o diplomă în domeniul în cauză, dovezi ale experienței profesionale, un CV și extrasul din cazierul judiciar) este înaintat Ministerului Justiției, care apoi începe o procedură de verificare, printre altele, a credibilității expertului. Ministerul decide dacă înscrie expertul prin verificarea calificării candidatului (inclusiv diplomele în domeniu și formarea suplimentară) și a experienței acestuia. Dacă cererea de înscriere în registru este admisă, expertul trebuie să depună un jurământ la instanța judecătorească.

Imediat ce sunt desemnați de Ministerul de Justiție și autorizați de o instanță judecătorească, conținutul registrului este publicat în Jurnalul Oficial al Luxemburgului. După înregistrare, experții nu au nicio obligație specifică. Nu este necesar ca aceștia să prezinte ministerului un raport de activitate. Experții nu au obligația de a urma o educație continuă. Registrul este actualizat la intervale regulate.

Experții pot fi revocați dacă încalcă obligațiile care le revin sau regulile de etică profesională ori din alte motive grave. Astfel de motive apar dacă experții nu mai îndeplinesc cerințele necesare în ceea ce privește calificarea, dacă s-a constatat că au dat dovadă de neglijență în serviciu sau dacă nu mai prezintă credibilitatea necesară, de exemplu, au fost găsiți vinovați de o infracțiune. Revocarea se face prin decizie a ministrului, după ce se solicită avizul procurorului și se audiază expertul respectiv. Revocarea se face prin decret ministerial. Revocarea poate fi contestată la Tribunalul Administrativ. Experților nu li se aplică un cod de conduită sau deontologic specific. Totuși, codurile deontologice sau alte coduri profesionale care se aplică profesiei specifice a expertului trebuie respectate.

II. Calificările experților

Pentru a se autointitula experți, aceștia trebuie să obțină un anumit nivel de instruire în disciplina în care dețin specializarea. Astfel de diplome vor fi esențiale pentru ca aceștia să fie înscrși în registrul de experți ținut de Ministerul Justiției. Pentru a avea calitate de experți, nu este necesar ca experții să fie membri ai unui organism profesional, nici să își îmbunătățească aptitudinile în mod regulat (nu există niciun sistem de educație juridică continuă, dar experții pot participa la formare în mod voluntar).

III. Remunerarea experților

Remunerarea experților este stabilită de un regulament. În cazuri specifice, în special dacă misiunea expertului este deosebit de complexă, instanța judecătorească poate decide să nu aplice tariful stabilit de lege. În practică, experții solicitați de obicei părților să fie de acord cu plata unui quantum mai mare decât tariful stabilit de lege. În chestiuni de drept civil, atunci când expertul este numit de instanța judecătorească, o parte are obligația de a plăti expertul în avans. Experții pot primi un avans din onorariile lor care depășesc tariful stabilit de lege. La sfârșitul procedurii, însă, în hotărârea pronunțată pe fond, instanța judecătorească decide cine trebuie să suporte aceste costuri. Sarcina costurilor poate fi împărțită între părți. Părțile pot obține asistență judiciară în ceea ce privește remunerarea expertului cu tarifele prevăzute.

În materie penală, avansul din costuri este plătit întotdeauna de stat. Pârâtul trebuie să plătească remunerația expertului numai dacă este condamnat.

Experții solicitați de procuror pot fi plătiți, de asemenea, de stat.

IV. Răspunderea experților

Nu există nicio normă specifică aplicabilă răspunderii experților. Astfel, activitatea acestora este reglementată de normele generale privind răspunderea civilă și de dreptul contractelor. Astfel de norme nu prevăd niciun plafon pentru răspundere. Experții nu au obligația de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru a beneficia de acoperire în cazul unei posibile trageri la răspundere.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Numirea experților este reglementată de un statut specific din 7 iulie 1971 – Legea din 7 iulie 1971 privind numirea, în materie penală și administrativă, a experților, a traducătorilor și a interpreților autorizați și de completare a dispozițiilor legale cu privire la autorizarea experților, a traducătorilor și a interpreților (*Loi du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes*). Această lege se aplică numai în materie penală și administrativă. În materie civilă nu există nicio lege specifică. Anumite dispoziții din Codul de procedură penală sau din Codul de procedură civilă sunt relevante, precum și statutul general din 21 iunie 1999 privind procedura administrativă – Legea din 21 iunie 1999 privind regulamentul de procedură în cadrul jurisdicțiilor administrative (*Loi du 21 juin 1999 portant règlement de procédure devant les juridictions administratives*).

Nu există diferențe fundamentale în ceea ce privește procedurile de numire în materie civilă, administrativă și penală. Totuși, în materie penală, pârâtul are drepturi mai extinse decât în alte chestiuni. Experții judiciari sunt numiți, în majoritatea cazurilor, în proceduri preliminare, înaintea procesului. Cel puțin jumătate dintre solicitările de numire a unui expert sunt inițiate în proceduri preliminare. Numirea experților în timpul procedurilor principale nu este foarte frecventă.

1. Numirea experților

În Luxemburg, experții judiciari sunt numiți de instanțele judecătorești sau sunt angajați de părți. Numai judecătorii pot numi experți judiciari, fie la solicitarea părților, fie din oficiu. În materie penală, judecătorul de instrucție (*juge d'instruction*) numește expertul adesea fie la solicitarea pârâtului, fie la solicitarea procurorului. Judecătorul de instrucție poate numi expertul și din oficiu. Întrucât decizia judecătorului de instrucție este o decizie preliminară, principiul procedurii contencioase nu se aplică.

În dreptul penal, există norme speciale pentru posibilitatea ca pârâtul să solicite o expertiză suplimentară sau o contraexpertiză.

În materie civilă, comercială și administrativă, un expert poate fi numit înaintea procesului dacă există o urgență specială.

a) Numirea de către o instanță judecătorească

În timpul procedurii principale, o instanță judecătorească numește un expert judiciar atunci când are nevoie de consiliere cu privire la aspecte tehnice care apar pe parcursul procedurii. Instanțele judecătorești procedează astfel la solicitarea părților sau din oficiu. Experții trebuie să raporteze orice conflict de interese cu o parte.

Numirea unui expert înaintea procesului este posibilă dacă chestiunea este urgentă sau dacă expertiza este necesară în contextul unui viitor litigiu pe fond. Scopul exclusiv al acestei faze preliminare din procedură este numirea expertului, necesitând ca părțile să înregistreze o cerere specifică. În general, aceste proceduri nu pot fi începute fără ca pârâtul să aibă posibilitatea de a fi audiat de judecător. Totuși, în cazurile de extremă urgență, experții judiciari pot fi numiți imediat, dar, în această situație, respondentul trebuie să aibă posibilitatea de a fi audiat într-o fază ulterioară.

Atunci când solicită numirea unui expert judiciar sau formularea unei opinii cu privire la sugestia instanței judecătorești de a numi unul, părțile pot propune nume și pot conveni asupra unui anumit expert. Dacă o instanță judecătorească decide să numească un expert judiciar din oficiu, aceasta va înștiința părțile în acest sens și va solicita opinia acestora înainte de a lua o astfel de decizie. Instanțele judecătorești nu au obligația de a numi experți din registrul de experți, deși aceasta este de regulă practica pe care o urmează.

b) Numirea de către părți

Deși părțile nu numesc niciodată experți judiciari, acestea pot fi implicate în numirea unui expert de către instanța judecătorească. Părțile ar putea să convină asupra misiunii expertului, asupra sarcinii costurilor și chiar asupra unui anumit expert. Acestea ar trimite, apoi, expertului ales o scrisoare comună de numire. Dacă ambele părți sunt de acord, judecătorul poate permite ca expertul să fie numit. Această situație este întâlnită foarte frecvent în procedurile preliminare.

2. Procedură (civilă)

Odată numit, expertul judiciar va convoca părțile pentru a discuta cazul cu acestea. Experții comunică cu părțile, de obicei, prin intermediul juriștilor și informează, de asemenea, instanța judecătorească cu privire la progresele înregistrate. Nu există norme specifice cu privire la modul în care această comunicare este gestionată, cu excepția cerinței de a respecta în orice moment principiul procedurii contencioase: fiecare parte are dreptul de a-și exprima în orice moment punctul de vedere cu privire la toate aspectele cazului.

Există două atenuări ale acestui principiu. Acestea se referă la examinările aspectelor pur factuale și la investigațiile care intră în sfera privată (și anume, examinarea medicală) efectuate de expert. Totuși, în aceste cazuri, expertul trebuie să prezinte celorlalte părți rezultatele investigațiilor înainte de a își finaliza raportul.

Progresele înregistrate în investigațiile expertului este monitorizat de instanța judecătorească competentă. În cazul în care primește o petiție în acest sens, instanța judecătorească poate stabili că expertul nu este suficient de calificat și să desemneze un expert diferit. Întrucât, în marea majoritate a cazurilor, se numește un singur expert, nu există nicio procedură prin care, înaintea procesului, are loc o întâlnire a expertului pentru a restrânge problematica.

a) Raportul de expertiză

Expertul își prezintă raportul în scris. Nu există o structură specifică pe care expertul trebuie să o urmeze în raportul său. Expertul are obligația de a-și desfășura misiunea cu loialitate și respectând principiul procedurii contencioase. Acesta trebuie să abordeze toate aspectele factuale care fac parte din misiunea sa, dar nu are dreptul să răspundă la întrebări de natură juridică. Mandatul expertului va fi stabilit de instanța judecătorească, mai puțin în procedurile în care expertul a fost numit de părți, fără intervenția judecătorului, și în care acesta va aborda preocupările părților.

Nu este obligatoriu un raport preliminar, dar acesta poate fi furnizat dacă este necesar având în vedere circumstanțele cazului specific. Această situație se aplică în special dacă în timpul desfășurării misiunii apar întrebări noi sau dacă părțile nu reușesc să colaboreze cu expertul.

Cazurile în care expertul ar putea trebui să furnizeze un raport suplimentar sunt rare. Astfel de cazuri apar atunci când expertul nu a răspuns la toate întrebările incluse în misiunea sa sau dacă ulterior apar întrebări suplimentare. Instanța judecătorească va emite un ordin nou, declarând necesitatea unor informații suplimentare și specificând întrebările la care trebuie să se răspundă. Părțile pot înainta judecătorului o cerere pentru clarificări suplimentare. Totuși, în practică, este mai probabil să fie numit alt expert, în funcție de măsura în care părțile au fost satisfăcute de primul raport.

Rapoartele de expertiză pot fi contestate atât prin declarații ale părților, cât și printr-o contraexpertiză. Rapoartele de expertiză nu au caracter obligatoriu pentru instanțele judecătorești. Jurisprudența afirmă că instanța judecătorească se poate abate de la opinia expertului dacă aceasta are motive temeinice să procedeze astfel, și anume dacă una dintre părți sau ambele dovedesc că expertul greșește. Rapoartele contradictorii au aceeași forță probantă, indiferent dacă expertul a fost numit de instanța judecătorească sau de părți. Rapoartele inițiate de o parte sau rapoartele contradictorii, precum și rapoartele scrise fără ca expertul să fi respectat principiul procedurii contencioase pot fi prezentate și discutate în timpul procesului, dar acestea nu au aceeași forță probantă ca rapoartele furnizate respectând acest principiu.

b) Audierea în cadrul instanței judecătorești

Nu este necesar ca experții să participe la o audiere preliminară. Aceștia ar trebui să participe la o audiere pentru a răspunde întrebărilor instanței judecătorești după furnizarea raportului lor. Experții nu vor fi audiați încrucișat în cadrul instanței judecătorești.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 16/10/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Malta

I. Listele și registrele de experți

Instanța poate să utilizeze o listă sau un registru de persoane interesate să presteze servicii în calitate de experți. Lista sau registrul este ținut(ă) de Departamentul de Justiție. Membrii sistemului judiciar păstrează puterea de apreciere cu privire la persoana pe care o numesc în calitate de expert judiciar din lista/registru pus(ă) la dispoziția lor pentru uz intern. Acest registru este destinat utilizării exclusive în cadrul sistemului judiciar. Persoanele interesate să presteze servicii în calitate de experți judiciari trebuie să își exprime interesul în acest sens, pentru ca numele și datele lor să fie incluse pe lista Departamentului de Justiție. Aceștia nu depun jurământ; totuși, li se solicită să completeze un formular privind procesul de diligență, prin care își dau consimțământul pentru verificările efectuate de Departamentul de Justiție, și să depună, odată cu formularul, o copie certificată pentru conformitate cu originalul a împuternicirii și/sau a calificărilor lor, un certificat recent de cazier judiciar, un CV Europass și o scrisoare de intenție scrisă de mână. Numărul total de persoane interesate să presteze servicii în calitate de experți judiciari este de aproximativ 1 000. Totuși, judecătorii și magistrații pot să numească orice persoană pe care o consideră adecvată și competentă, chiar dacă aceasta nu figurează pe listă (instanțele au libertatea de alegere). În cele din urmă, instanțele publică, de asemenea, trei liste de experți judiciari, și anume arhitecți și ingineri constructori, contabili și ingineri. Acestea sunt publicate în Monitorul Oficial în fiecare an.

O listă a experților pentru 2019 este publicată [aici](#) (p. 4 și următoarele din PDF).

II. Calificările experților

Pentru a se numi experți, aceștia trebuie să fie calificați, dar nu este obligatoriu să fie membri ai unei organizații profesionale. Nu există niciun sistem de dezvoltare profesională continuă și nicio cerință de îmbunătățire periodică. Nu există cursuri pentru experți. Titlul de expert nu este protejat și nu există nicio distincție între diferite tipuri de experți. Lista/registru de persoane interesate să presteze servicii în calitate de experți, care este ținut(ă) de Departamentul de Justiție, este clasificat(ă) în funcție de domeniul de expertiză.

III. Remunerația experților

Remunerația experților se calculează conform unui tarif fix, dar nu există restricții privind modalitatea în care un expert poate fi remunerat. Expertul este plătit de către una dintre părți, dar instanța este cea care decide care dintre părți trebuie să plătească cheltuielile. Există posibilitatea ca părțile să beneficieze de asistență judiciară și nu există tarife impuse în acest sens. În ceea ce privește plata în avans, instanța poate să dispună ca părțile să facă un vărsământ în instanță, care va fi retras de către expert după ce acesta și-a îndeplinit atribuțiile.

IV. Răspunderea experților

Principiile generale ale dreptului răspunderii civile și ale dreptului contractelor se aplică fără limită privind răspunderea. Experții nu au obligația de a deține o asigurare de răspundere civilă profesională.

V. Informații suplimentare

Numirea experților este reglementată de [articolele 644-682](#) din Codul de Organizare și Procedură Civilă, cap. 12 din legislația Maltei.

În plus, în materie penală, numirea experților este reglementată de [articolele 650-657](#) din Codul Penal, cap. 9 din legislația Maltei.

Numirea experților

În acțiunile civile, experții sunt numiți de către instanță sau chiar pot fi sugerați de către părți. Astfel, experții sunt numiți fie la cererea instanței, fie la cererea părților, în cauzele în care trebuie să se stabilească puncte tehnice. Astfel se întâmplă, de exemplu, în chestiunile legate de construcții, accidentele rutiere, aspectele contabile, problemele medicale și evaluarea daunelor.

În cauzele penale, experții sunt aleși de instanță. Procedura contestării acestor experți este aceeași ca cea pentru cauzele civile. În cauzele penale, experții își pot prezenta raportul verbal sau în scris, conform instrucțiunilor instanței. Raportul trebuie să specifice faptele și circumstanțele pe care se bazează concluziile experților. În cazul în care raportul este prezentat verbal, acesta trebuie să fie transcris de către grefier sau de persoana care acționează în locul său.

1. Numirea de către o instanță

Experții au obligația legală de a declara conflictele de interese. Rapoartele experților numiți de instanță au mai multă însemnătate decât rapoartele experților numiți de către părți.

2. Numirea de către părți

Nu există niciun proces special pentru numirea de către una dintre părți. Un singur expert poate fi numit în comun, prin acordul părților. Instanța poate dispune ca părțile să numească un singur expert.

VI. Procedură

A) Procedura civilă

Nu există nicio diferență în ceea ce privește procedura de numire pentru procedura preliminară sau pentru procedurile anterioare procesului.

1. Raportul de expertiză

Se așteaptă de la părți să furnizeze expertului instrucțiuni detaliate și întrebările la care expertul ar trebui să răspundă. Hotărârea instanței prin care este numit un expert trebuie să conțină termenii de referință pe care expertul trebuie să îi examineze. După ce își prezintă rapoartele și sunt plătiți, experților li se solicită să depună un jurământ cu privire la rapoartele lor și, în acel moment, sunt supuși unei examinări încrucișate efectuate de către ambele părți.

Nu există nicio structură stabilită pentru raport, iar experții nu au obligația de a prezenta un raport preliminar. Se așteaptă de la experți să răspundă la întrebările părților în raportul final. Articolul 665 din Codul de Organizare și Procedură Civilă, capitolul 12 din legislația Maltei, stipulează ce ar trebui să conțină raportul. Se prevede că raportul ar trebui să specifice cercetările efectuate și motivele constatărilor. În plus, aceste dispoziții stipulează că raportul ar trebui să fie dactilografiat sau scris cu cerneală într-o manieră clară și lizibilă. Raportul nu ar trebui să fie completat cu planuri sau modele, cu excepția cazului în care instanța dispune astfel sau părțile își dau consimțământul în acest sens.

2. Ședința de judecată

Nu există obligația ca expertul să participe la o ședință preliminară. În mod normal, experții ar trebui să informeze părțile numai cu privire la ședințele pe care aceștia le vor stabili și orice solicitări ale experților către părți trebuie să fie adresate în timpul acestor ședințe. De obicei, experții sunt supuși unei examinări încrucișate în cadrul ședinței. Instanța nu monitorizează și nu controlează progresul investigațiilor experților și nu efectuează niciun control al calității. Părțile pot contesta raportul de expertiză, atât prin declarații, cât și printr-o contraexpertiză. Instanța nu are obligația de a adopta raportul de expertiză dacă este contrar propriei convingeri.

Informațiile prezentate aici au fost colectate pe parcursul proiectului Find an Expert (Găsește un expert), de la persoane de contact din fiecare țară selectate de [Institutul European de Expertiză și Experți EEEI](#).

Ultima actualizare: 10/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Țările de Jos

I. Liste și registre de experți

În Țările de Jos există două registre: unul în principal pentru dreptul civil și dreptul administrativ (LRGD) și unul în principal pentru dreptul penal (NRGD). Pe lângă acestea, există Institutul de expertiză pentru probe criminalistice (NFI) și Institutul experților în dreptul mediului (STAB), ambele fiind finanțate de statul neerlandez. În plus, există Asociația neerlandeză pentru rapoartele specialiștilor medicali (NVMSR). Experții sunt înregistrați în funcție de specializare.

Registrele experților sunt gestionate în diferite moduri; registrele LRGD și NVMSR sunt private, registrele NRGD și NFI sunt gestionate de Ministerul Justiției, iar STAB este un organism independent, care lucrează în mod exclusiv pentru sistemul judiciar. În Țările de Jos nu există o instanță judecătorească strict separată responsabilă pentru registrul sau pentru calitatea experților din acesta. Instanțele judecătorești se bazează pe asigurarea calității pe care o furnizează aceste organisme. Totuși, judecătorii sunt implicați în procesul de admitere și/sau acreditare a registrelor LRGD și NRGD.

Linkuri:

[Registrul Național al Experților Judiciari](#)

[Registrul Experților Judiciari din Țările de Jos](#)

[Experți în dreptul mediului și amenajarea teritoriului](#)

[Asociația neerlandeză pentru rapoartele specialiștilor medicali](#)

Registrele NRGD/LRGD și NVMSR, precum și site-ul web al STAB sunt accesibile publicului. Există instrumente de căutare, dar experții STAB nu pot fi consultați de către părți deoarece aceștia sunt numiți numai pentru a consilia judecătorii și numirea lor de către părți ar ridica semne de îndoială în ceea ce privește independența. Public: a se vedea pagina web [Find an expert \(Găsește un expert\)](#). Acest instrument vizează numai experții din registrul LRGD. Instrumentul este accesibil în funcție de specializare. Toți experții care lucrează în cadrul STAB sunt înregistrați și în registrul LRGD.

Membrii NVMSR parcurg un proces de pregătire și examinare înainte de a deveni membri cu calitatea de experți judiciari.

Pentru a se înregistra în NRGD, experții trebuie să parcurgă o procedură de acreditare care ține seama atât de domeniul de expertiză în care trebuie să își dovedească excelența, cât și, în rolul lor de experți judiciari, de aptitudinile necesare pentru a fi un expert bun în cadrul acțiunilor judiciare. LRGD se bazează pe certificarea standardelor profesionale care sunt stabilite de organismele profesionale și de asociațiile (profesionale) din cadrul profesiei respective, pe pregătirea cu privire la rolul de expert, precum și pe un sistem de educație continuă.

STAB are standarde de angajare foarte stricte și un sistem riguros de educație continuă. Evaluarea *inter pares* a rapoartelor de expertiză este standard pentru STAB.

Experții nu trebuie să depună un jurământ. Experții pot fi eliminați din registre în urma unor plângeri oficiale cu privire la nerespectarea normelor de conduită aplicabile diferitelor instanțe judecătorești, care sunt în mare măsură similare.

Registrele sunt păstrate la zi de către organismele administrative care le gestionează.

II. Calificările experților

Experții din registrul LRGD trebuie să fie membri ai unui organism profesional pentru a se autointitula experți. Prin urmare, criteriile cu privire la profesionalism și cerințele în materie de educație sunt stabilite de organismul respectiv. Registrul NRGD stabilește, de asemenea, standarde înalte în materie de formare pe baza cărora se admite înregistrarea unui expert în registru. Experții sunt adesea membri ai unui organism profesional, dar există domenii „de nișă” pentru care nu există organisme profesionale și, prin urmare, calitatea de membru nu este obligatorie. Pentru STAB, LRGD și cel mai probabil NRGD, educația continuă este obligatorie sub forma unei dezvoltări profesionale continue. De exemplu, în cadrul STAB, 15 % din timp este rezervat pentru acest scop, iar pentru LRGD este obligatorie o durată minimă de șase ore pe an. Organismele profesionale acreditează adesea institute de formare. Acestea trebuie să dovedească faptul că formarea a avut loc, de exemplu prin prezentarea de liste ale înregistrărilor pe site-ul web din partea partenerilor din procesul de educație. Educația are două obiective: competențele în context judiciar și expertiza.

III. Remunerarea experților

În procedurile penale și administrative, remunerarea expertului este plătită de stat. Există un sistem de tarifyare fix, iar expertul trebuie să realizeze un calcul în avans. Situația este diferită în cazul STAB, acest institut fiind finanțat de Ministerul Mediului. În cazurile de drept civil, părțile sunt cele care plătesc expertiza.

IV. Răspunderea experților

Experții sunt trași la răspundere în conformitate cu normele generale de dreptul contractelor și cu cele privind răspunderea civilă. Aceștia nu sunt obligați de lege sau de judecătorul care îi numește să încheie o asigurare de răspundere civilă profesională. Experții pot fi asigurați de societatea pentru care lucrează. Experții independenți se asigură din proprie inițiativă, dar mai multe organisme profesionale impun o asigurare de răspundere civilă profesională obligatorie.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Principalele dispoziții legale aplicabile expertizei judiciare în Țările de Jos sunt articolul 194 din Codul de procedură civilă, articolul 8.47 din *Awb*, Codul pentru dreptul administrativ, și Legea privind expertiza judiciară în dreptul penal.

Aceste legi reprezintă cadrul: orientările detaliate pentru expertiza judiciară se găsesc în [Instrucțiunile practice pentru experți](#) pentru cazurile de drept civil din Țările de Jos.

În plus, există un cod de conduită – cu teme juridic – pentru experții în drept penal, precum și un cod de conduită elaborat de Înalta Curte Administrativă pentru expertiza judiciară. Pentru majoritatea formelor de expertiză, există cerințe suplimentare cu privire la calitatea expertizei sau la calificările experților. Calitatea de expert nu este protejată.

1 Numirea experților

Experții pot fi numiți de instanța judecătorească și de părțile implicate. Numirea experților în procedurile administrative este similară cu cea din procedurile civile, diferența constând în faptul că, în dreptul administrativ, costurile sunt suportate de stat, în timp ce în procedurile civile acestea sunt suportate de părți. În toate cazurile, expertul numit de instanța judecătorească are obligația de a răspunde întrebărilor adresate de instanța judecătorească (posibil după consultarea părților). În procedurile derulate în fața unei instanțe judecătorești de drept penal, procurorul sau judecătorul pot numi un expert în timpul fazei de cercetare. În acest scop, există un registru care este reglementat de lege, pentru care expertul trebuie să îndeplinească cerințe mai riguroase decât cele aplicabile în procedurile civile și administrative. Toți experții numiți de instanțele judecătorești au obligația legală de a raporta orice conflict de interese.

1.a Numirea de către o instanță judecătorească

O instanță judecătorească de drept civil are competența discreționară de a numi un expert fie din oficiu, fie în conformitate cu o solicitare explicită a unei părți litigante, dacă faptele relevante nu pot fi stabilite în alt mod. În acest caz, audierea este amânată pentru o dată ulterioară furnizării raportului de expertiză. Instanța judecătorească are libertatea de a alege să numească orice persoană pe care o consideră potrivită să exercite calitatea de expert. Totuși, numirea unui expert din registrul relevant este o practică urmată la scară largă de toate instanțele judecătorești. Expertul trebuie să semnaleze instanței judecătorești orice conflict de interese. Experții numiți de instanța judecătorească au acces la dosar. În procedurile civile există reguli suplimentare riguroase care se aplică experților secundari care sunt consultați de expertul numit în timpul misiunii sale, iar părțile trebuie înștiințate în prealabil cu privire la persoanele care sunt consultate și la întrebările la care acestea urmează să răspundă.

1.b Numirea de către părți

Atunci când părțile numesc un expert, această numire este realizată, de obicei, la începutul procedurii judiciare, pentru a-și întemeia argumentația pe expertiza acestuia. Instanța judecătorească poate utiliza rapoartele de expertiză pentru a decide ce soluție să pronunțe. Judecătorul poate numi un expert pe toată durata procedurii, la solicitarea părților. Toți experții trebuie să își desfășoare activitatea în conformitate cu normele și cu codurile de conduită aplicabile expertului numit de instanța judecătorească.

Este posibil ca ambele părți să solicite numirea unui anumit expert; nu există norme speciale care se aplică în acest caz. Judecătorul poate ordona ca ambele părți să numească un singur expert, dar această practică nu este frecventă.

2 Procedură

2.a Procedura civilă

Instanța judecătorească poate monitoriza doar ritmul în care progresează activitatea expertului într-o anumită cauză, deci controlul poate viza numai gestionarea timpului. Performanța expertului nu face obiectul unui control al calității și intervenția acestuia nu este menționată în hotărârile judecătorești. Totuși, STAB primește feedback periodic din partea instanțelor judecătorești cu privire la performanța experților, deși STAB este solicitat rareori în proceduri civile.

Părțile pot contesta raportul prin declarații sau prin furnizarea unei contraexpertize. Raportul de expertiză nu are caracter obligatoriu pentru instanțele judecătorești, dar acestea urmează, de obicei, opinia expertului pe care l-au numit. Experții numiți de părți tind să aibă o influență mai mică decât cei numiți de instanțele judecătorești. Nu există proceduri prin care experții se întâlnesc sau sunt audiați încrucișat înaintea procesului cu scopul de a restrânge problematica și pentru ca instanța judecătorească să înțeleagă diferențele.

Experții au dreptul de a intra în contact cu părțile în timpul procedurii, dar numai dacă acest lucru este necesar pentru stabilirea faptelor și numai în prezența tuturor părților. Expertul trebuie să desfășoare întâlniri în prezența tuturor părților pentru a colecta observațiile lor, dacă standardele profesionale nu îi interzic să procedeze astfel, așa cum se întâmplă în cazurile medicale.

1. Raportul de expertiză

În Țările de Jos există un model de raport. Experții au obligația de a furniza un raport preliminar, iar părțile au dreptul de a formula observații. Atât în raportul preliminar, cât și în raportul final, expertul trebuie să abordeze argumentele părților. Nu este necesar să se respecte nicio altă cerință specifică în raport. Dacă instanța judecătorească ordonă acest lucru, expertul trebuie să furnizeze un raport suplimentar, de exemplu, dacă există întrebări suplimentare. Raportul este prezentat, de obicei, în scris, dar poate fi furnizat și verbal în cadrul unei audieri în cadrul instanței judecătorești.

2. Audierea în cadrul instanței judecătorești

Instanța judecătorească ordonă ca expertul să participe la audieri numai în cazuri excepționale; această participare poate fi solicitată de părți sau poate fi ordonată de judecător. Audierea încrucișată nu este uzuală.

2.b Alte forme

Diferențele în cazul altor forme de drept decât dreptul civil sunt nesemnificative.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 10/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Austria

I. Liste și registre de experți

În Austria, experții sunt înregistrați în funcție de specializare. Registrele de experți sunt gestionate de Tribunalul Regional (*Landesgericht*).

Registrele sunt disponibile publicului [aici](#).

Experții trebuie să solicite înscrierea în registru și să promoveze un examen în acest sens.

II. Calificările experților

Solicitanții care doresc să fie numiți de instanțele judecătorești trebuie să facă dovada experienței lor profesionale în domeniul lor de expertiză. În plus, expertul trebuie să dețină cunoștințe substanțiale ale celor mai importante principii ale dreptului procedural din Austria, să știe să redacteze un aviz și să furnizeze dovezi că în perioada imediat anterioară înregistrării, a desfășurat o activitate profesională în domeniul de expertiză timp de cinci ani, dacă deține o diplomă de masterat, sau de 10 ani, dacă nu deține o diplomă de masterat. În plus, expertul trebuie să aibă capacitate juridică deplină și să fie de încredere. Pentru a fi de încredere, experții trebuie să aibă o conduită generală ireproșabilă, în așa fel încât imparțialitatea lor și calitatea activității lor să fie garantate. Solicitarea înscrierii în registrul de experți „autorizați și certificați” (potrivit formulării cu privire la expertul recunoscut de EEEI) trebuie să fie înaintată președintelui Tribunalului Regional din districtul în care solicitantul își are domiciliul obișnuit sau locul de desfășurare a activității profesionale. Pe parcursul procedurilor de înregistrare, președintele responsabil pentru înregistrare va însărcina o comisie de verificare a îndeplinirii cerințelor de înregistrare.

Experții trebuie să depună un jurământ înainte de a fi înregistrați.

Dacă experții îndeplinesc toate cerințele menționate mai sus, ei sunt numiți pe o perioadă de cinci ani de către președintele responsabil pentru înregistrare. Experții trebuie să solicite reînregistrarea o dată la cinci ani. Dacă experții continuă să îndeplinească toate cerințele, ei sunt renumiți (deși nu este necesar să susțină alt examen).

Experții pot fi eliminați din registru în trei cazuri: la cerere, dacă nu mai îndeplinesc cerințele sau la decizia autorității competente. Decizia de a nu reînregistra un expert trebuie să conțină motivele pentru care cererea de reînregistrare a expertului a fost respinsă și poate fi contestată.

Există un [cod deontologic](#) publicat de Asociația experților autorizați și certificați din Austria.

III. Remunerarea experților

III.1 Informații generale

Onorariile experților sunt reglementate de [Legea privind dreptul la plată din Austria](#) (*Gebührenanspruchsgesetz*, 1975). Această lege conține norme generale care li se aplică experților. În plus, aceasta include un sistem specific de compensare pentru medici, antropologi, stomatologi, medici veterinari, experți în analize chimice și experți în autovehicule.

III.2 Onorarii

De obicei, onorariile depind de complexitatea avizului. Un sistem specific de compensare există în procedurile penale și în procedurile de dreptul familiei pentru anumiți experți (a se vedea punctul II.1 de mai sus).

III.3 Plată

Expertul trebuie să emită către instanța judecătorească o factură aferentă onorariilor sale, în termen de 14 zile de la momentul la care a încheiat a emis avizul. În general, onorariile sunt plătite prin transfer bancar.

III.3.1 Proceduri civile

În procedurile civile, înainte ca expertul să înceapă să lucreze la aviz, instanța judecătorească ordonă, în general, ca ambele părți să plătească un avans (*Kostenvorschuss*) către instanța judecătorească. Cuantumul avansului depinde de complexitatea cazului și de amploarea avizului pe care expertul trebuie să îl furnizeze. Remunerația este calculată, în general, pe baza numărului de ore pe care expertul le-a petrecut lucrând la caz înmulțit cu un tarif orar; cheltuielile și TVA sunt incluse, de asemenea, în remunerația expertului. Judecătorul stabilește, pe baza experienței sale, cuantumul pe care trebuie să îl depună părțile. Dacă cuantumul depus nu este suficient, se poate ordona o plată suplimentară.

III.3.2 Proceduri penale

În procedurile penale, remunerația expertului este plătită de stat.

III.3.3 Proceduri de drept familial

În procedurile de drept familial, remunerația expertului este plătită, de obicei, de stat.

III.4 Cazuri de asistență judiciară

În general, asistența judiciară se acordă persoanelor care, având în vedere situației lor economice, sunt incapabile să suporte parțial sau total costurile procedurii, inclusiv costurile experților. Beneficiarii asistenței judiciare trebuie să ramburseze onorariile, integral sau parțial, dacă situația lor financiară se îmbunătățește substanțial în termen de trei ani de la procedură. Partea care cade în pretenții trebuie să acopere cheltuielile părții căreia i se dă câștig de cauză.

III.5 Rambursarea onorariilor experților

Instanța judecătorească pronunță soluția (proporțională) privitoare la cheltuielile de judecată ca parte din hotărârea judecătorească. Astfel, costurile acordate au titlu executoriu.

IV. Răspunderea experților

Experții sunt trași la răspundere în conformitate cu normele generale de dreptul contractelor și cu cele privind răspunderea civilă. Au obligația de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru a beneficia de acoperire în cazul unei posibile trageri la răspundere.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Site-ul web al [Asociației experților autorizați și certificați din Austria](#) furnizează informații detaliate cu privire la costuri (exemple de facturi) și la modalitatea de a deveni expert autorizat. Acest site web are un ridicat caracter informativ și este ușor accesibil publicului.

V.1 Baze juridice

Principalele dispoziții legale aplicabile expertizei judiciare în Austria sunt:

articoalele 351-367 din [Codul de procedură civilă al Austriei](#) (*Zivilprozessordnung*, ZPO);

articolul 31 din [Legea privind procedura judiciară necontencioasă](#) (*Außerstreitgesetz*);

articoalele 52-53a din [Codul de procedură administrativă al Austriei](#) (*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991*);

articoalele 104, 112 și 125-128 din [Codul de procedură penală al Austriei](#) (*Strafprozessordnung 1975*).

V.2. Numirea experților

Experții pot fi numiți doar de instanța judecătorească, nu și de părțile implicate. Numirea experților într-o procedură administrativă este similară cu cea dintr-o procedură civilă. În procedurile de investigații penale, expertul poate fi numit de procuror.

V.2.a. Numirea de către o instanță judecătorească

Instanța judecătorească de drept civil are competența discreționară de a numi un expert fie din oficiu, fie la cererea explicită a unei părți, dacă faptele relevante nu pot fi stabilite în alt mod. Singura limită a acestei competențe este principiul contradictorialității. Instanța judecătorească are libertatea de a numi orice persoană pe care o consideră potrivită să exercite calitatea de expert. Expertul trebuie să semnaleze instanței judecătorești orice conflict de interese. Experții numiți de instanța judecătorească au acces la elementele relevante din dosar.

V.2.b. Numirea de către părți

În Austria, părțile pot desemna un expert privat. Raportul său trebuie să fie invocat și prezentat de părți; în caz contrar, acesta va fi respins ca inadmisibil. Dacă cerințele respective sunt îndeplinite, instanța judecătorească examinează și evaluează în mod liber avizul expertului. Raportul este considerat o probă, dar nu poate anula raportul unui expert numit de instanța judecătorească. Acesta are legătură mai degrabă cu baza juridică a argumentelor părții litigante. Instanța judecătorească poate decide dacă să își bazeze raționamentul hotărârii pe avizul expertului numit de o parte.

V.3 Procedură

Experții numiți de instanța judecătorească pot fi audiați încrucișat de avocații părților.

V.3.a. Raportul de expertiză

În procedurile din Austria care implică expertize, nu este obligatoriu un raport de expertiză preliminar. Raportul principal poate fi furnizat în scris sau verbal. Nu este obligatoriu ca raportul de expertiză să aibă o anumită structură.

Dacă instanța judecătorească consideră că raportul este incomplet sau în cazul unui abuz în serviciu nejustificat din partea expertului, aceasta poate ordona, din oficiu sau la solicitarea părților, elaborarea unui raport nou sau suplimentar. Instanța judecătorească poate ordona, de asemenea, ca expertul să plătească taxe judiciare ca urmare a abuzului în serviciu nejustificat comis de acesta.

Raportul de expertiză poate fi contestat prin declarații ale părților și printr-o contraexpertiză.

În procedurile civile, părțile sunt implicate într-o mare măsură în activitățile expertului. Acestea trebuie să coopereze și să răspundă la toate solicitările expertului cu privire la documente. Părțile pot interoga în mod direct expertul în timpul audierilor încrucișate și îi pot solicita expertului să comenteze declarațiile lor.

V.3.b. Audierea în cadrul instanței judecătorești

Instanța judecătorească ordonă expertului să participe la audieri numai în cazuri excepționale.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 09/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - România

I. Liste și registre de experți

În România, experții sunt înregistrați în funcție de specializare. Registrele de experți sunt puse la dispoziția instanțelor judecătorești de către Ministerul Justiției și sunt gestionate de instanțele judecătorești de drept civil sau de drept penal. Listele pot fi consultate [aici](#).

Experții sunt autorizați și înscriși în registru după un examen organizat de Ministerul Justiției.

Pentru a dobândi calitatea de expert judiciar, un candidat trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

să fie cetățean român, al unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat care face parte din Spațiul Economic European sau al Confederației Elvețiene;

să cunoască limba română;

să aibă capacitate de exercițiu deplină;

să fi absolvit studii superioare în specialitatea pentru care se prezintă la examenul de expert, dovedite cu diplomă;

să aibă o experiență de cel puțin trei ani în această specialitate;

să fie apt din punct de vedere medical pentru îndeplinirea activității de expert;

să nu aibă antecedente penale și să se bucure de o bună reputație profesională și socială;

să fi fost declarat admis la examenul organizat de Ministerul Justiției.

Un cetățean al altui stat membru al Uniunii Europene sau care face parte din Spațiul Economic European și un cetățean român care au obținut calificarea profesională necesară în alt stat membru al Uniunii Europene sau care face parte din Spațiul Economic European pot dobândi calitatea de expert în România în aceleași condiții cu cele aplicabile cetățenilor români.

Experții pot fi eliminați din registru la cererea acestora, dacă nu mai îndeplinesc cerințele sau dacă autoritatea competentă decide astfel.

II. Calificările experților

Experții trebuie să fie membri ai unui organism profesional pentru a se autointitula experți.

III. Remunerarea experților

1. Procedura civilă

Instanța judecătorească care numește un expert stabilește onorariile acestuia și, după caz, avansul pentru cheltuielile de deplasare. Instanța judecătorească poate solicita expertului să estimeze costurile expertizei în scris până la un anumit termen.

Dovada plății onorariului va fi înregistrată în registrul instanței judecătorești de către partea care are obligația să respecte ordinul, în termen de cinci zile de la numire sau în termenul stabilit de instanța judecătorească. Instanța judecătorească poate mări onorariile până când raportul este predat.

2. Proceduri penale

Expertul are dreptul la un onorariu pentru realizarea expertizei. Cuantumul onorariului este stabilit de procuror sau de instanța judecătorească, în conformitate cu natura și cu complexitatea cazului și cu cheltuielile suportate de expert.

IV. Răspunderea experților

Experții sunt trași la răspundere în conformitate cu normele generale de dreptul contractelor și cu cele privind răspunderea civilă. Au obligația de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru a beneficia de acoperire în cazul unei posibile trageri la răspundere.

Experților tehnici judiciari vinovați de abateri comise în exercitarea activității de expert li se pot aplica de către Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, în raport cu gravitatea abaterii săvârșite, următoarele sancțiuni disciplinare:

avertisment scris;

suspendarea dreptului de a efectua expertize judiciare pe o perioadă cuprinsă între trei luni și un an;

retragerea statutului de expert judiciar.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Dispozițiile legale principale aplicabile expertizei judiciare în România sunt articolele 330-331 din Codul de procedură civilă al României. În plus, se aplică articolele 172-191 din Codul de procedură penală al României.

Experții sunt înregistrați în funcție de specializare. Registrele de experți sunt publice și sunt publicate pe site-ul web al Ministerului Justiției.

Experții trebuie să solicite înscrierea în registru.

1. Numirea experților

Dreptul civil român prevede numirea unui expert sau a trei experți. Experții pot fi numiți de instanța judecătorească și de părțile implicate. Părțile pot conveni asupra unui expert. Dacă acestea nu ajung la un acord, expertul va fi numit în mod aleatoriu de instanța judecătorească în ședință publică, dintr-o listă întocmită și comunicată de biroul pentru expertize.

Dreptul penal român prevede numirea unui singur expert. Expertul poate fi numit de instanța judecătorească în timpul procesului și de procuror în timpul fazei de cercetare penală. În general, procurorul sau instanța judecătorească numește un expert. Se vor numi doi experți sau mai mulți numai în situațiile în care sunt necesare cunoștințe interdisciplinare.

În acest scop, se utilizează același registru ca în procedurile civile. Cerințele pentru experți sunt aceleași atât în procedurile penale, cât și în cele civile.

a) Numirea de către o instanță judecătorească

Instanța judecătorească de drept civil sau de drept penal are competența de a numi un expert fie din oficiu, fie în conformitate cu o solicitare explicită a unei părți, dacă faptele relevante pot fi stabilite numai cu ajutorul unui specialist. În acest caz, expertul va răspunde, până la o anumită dată, întrebărilor puse de instanța judecătorească sau de procuror. Expertul trebuie să semnaleze instanței judecătorești orice conflict de interese. Experții numiți de instanța judecătorească au acces la dosar.

b) Numirea de către părți

În România există multe tipuri de experți numiți de către părți:

experți independenți autorizați numiți la cererea părților sau a persoanei trimise în judecată [articolul 172 alineatul (8) din Codul de procedură penală];

experți oficiali din laboratoare sau instituții specializate;

experți naționali independenți autorizați;

experți din străinătate [articolul 172 alineatul (8) din Codul de procedură penală].

În cazul în care nu este disponibil niciun expert autorizat, instanța judecătorească poate solicita punctele de vedere ale unei personalități sau ale unui specialist în domeniul respectiv ori ale mai multor astfel de personalități sau specialiști [articolul 330, alineatul (3) din Codul de procedură civilă], care vor fi, astfel, experți extrajudiciari și experți martori. Experții numiți de părți vor controla activitatea unui expert numit de instanța judecătorească. Părțile nu pot să numească un expert fără ca instanța judecătorească să fi numit un expert [articolul 173 alineatul (4) din Codul de procedură penală]. Experții martori sunt martori care au cunoștințe științifice sau tehnice speciale și care sunt audiați de instanța judecătorească.

Experții au dreptul de a refuza să efectueze expertiza din aceleași motive pentru care martorii pot refuza să depună mărturie.

2. Procedură

a) Procedura civilă

Avizul expertului nu are caracter obligatoriu pentru judecător. Singura obligație a expertului este aceea de a furniza raportul. Experții au dreptul să intre în contact cu părțile în timpul procedurii, dar experții numiți de instanța judecătorească au nevoie de permisiunea acesteia în acest sens.

i. Raportul de expertiză

În procedurile din România care implică experți, nu este obligatoriu un raport de expertiză preliminar. Raportul principal poate fi furnizat numai în scris.

Expertul are obligația de a urma o anumită structură atunci când își redactează raportul.

Dacă este necesar pentru a clarifica sau a completa raportul de expertiză sau dacă există o contradicție între opiniile experților, instanța judecătorească poate – din oficiu sau la cererea părților – să solicite experților să clarifice sau să își completeze rapoartele.

Instanța judecătorească poate ordona o contraexpertiză, la solicitarea părților sau din oficiu, dacă există motive temeinice în acest sens. Contraexpertiza va fi furnizată de un expert diferit de cel care a furnizat raportul inițial. Instanța judecătorească decide în mod liber pe ce teme să își bazeze hotărârea.

ii. Audierea în cadrul instanței judecătorești

Pe parcursul urmăririi penale sau al procesului, expertul poate fi audiat de judecătorul de instrucție sau de instanța judecătorească la solicitarea procurorului ori a părților sau din oficiu, dacă audierea este necesară pentru a clarifica constatările sau concluziile expertului.

În procedura de drept civil, dacă experții își pot exprima opinia imediat, ei vor fi audiați pe baza aceluiași norme cu cele aplicabile martorilor, iar avizul lor va fi înregistrat în hotărâre.

b) Proceduri penale

Dacă procurorul sau instanța judecătorească consideră că expertiza este incompletă și că această deficiență nu poate fi remediată prin audierea expertului, instanța va ordona – din oficiu sau la solicitarea părților – o expertiză suplimentară realizată de același expert. Dacă nu se poate desemna același expert, se va ordona o contraexpertiză.

Procurorul sau instanța judecătorească va ordona o expertiză nouă în cazul în care concluziile din raportul de expertiză sunt neclare sau contradictorii și dacă aceste deficiențe nu pot fi remediate prin audierea expertului.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de Institutul European de Expertiză și Experți (EEE).

Ultima actualizare: 22/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Slovenia

I. Liste și registre ale experților

Ministerul Justiției din Republica Slovenia ține un registru al experților.

Acest registru este accesibil publicului [aici](#).

Dreptul sloven nu prevede o definiție a martorului expert. Cu toate acestea, există o distincție între martor expert, experți și experți legali.

Nu toți experții sunt incluși în acest registru – registrul se referă numai la experții de instanță (judiciari). Registrul conține 50 de grupuri principale, în total fiind înscrși aproximativ 1000 de experți.

II. Calificările experților

Potrivit articolului 16 din Legea privind experții judiciari, evaluatorii autorizați și interpreții de instanță din Slovenia, criteriile pe care experții trebuie să le îndeplinească pentru a fi înregistrați sunt, printre altele:

să fie cetățeni ai Republicii Slovenia sau ai unui stat membru al Uniunii Europene sau ai unui stat membru al Spațiului Economic European și să stăpânească în mod activ limba slovenă,

să nu fi fost condamnați cu autoritate de lucru judecat pentru o infracțiune cu premeditare urmărită din oficiu, care i-ar face incompatibili din punct de vedere moral pentru a furniza avize de expert judiciar, deoarece ar putea împiedica desfășurarea imparțială și cu profesionalism a activității lor sau ar aduce atingere reputației instanței,

să aibă studii universitare anterioare sistemului Bologna sau să fi absolvit un program de studii de master conform sistemului Bologna și să dețină cunoștințele profesionale și competențele practice și experiența corespunzătoare pentru un anumit tip de activitate de expertiză, să aibă șase ani de experiență în domeniul în care doresc să desfășoare activitatea de expertiză, să nu desfășoare o activitate incompatibilă cu expertiza judiciară.

O persoană care dorește să fie numită expert judiciar trebuie să depună la Ministerul Justiției o cerere de numire în calitate de expert judiciar, pe formularul prevăzut și pe baza unei cereri deschise de candidaturi. Pentru a stabili nivelul cunoștințelor expertului și abilitățile practice și experiența candidatului, Ministrul dispune organizarea unui test de competențe special. Ministrul emite apoi o decizie, iar expertul va depune jurământul.

Pentru a fi înregistrat, expertul nu trebuie să adere la un cod de conduită sau de etică.

Există cerințe privind dezvoltarea profesională continuă. Experții judiciari trebuie să își actualizeze constant cunoștințele și metodele aplicate în profesia lor sau să participe la consultări și cursuri de formare profesională organizate de o autoritate de stat competentă, o organizație autorizată, o asociație profesională sau de o altă instituție profesională. După cinci ani de la data numirii și după expirarea oricărei perioade suplimentare de cinci ani, toți experții judiciari trebuie să înainteze consiliului experților dovezi ale cursurilor de formare profesională pe care le-au urmat în ultimii cinci ani, iar consiliul le verifică competența.

Educația profesională generală include cunoștințe de bază privind organizarea constituțională a Republicii Slovenia, organizarea și funcționarea sistemului judiciar, procedurile instanțelor, normele privind probele, dispozițiile legale privind drepturile și obligațiile experților judiciari, ale evaluatorilor judiciari sau ale interpreților de instanță, dreptul și instituțiile Uniunii Europene și alte subiecte în legătură cu activitatea experților judiciari, a evaluatorilor judiciari sau a interpreților de instanță.

Educația profesională specială include expertiza specială pentru domenii individuale de expertiză și sub-domenii ale activității de expertiză.

Experții nu au obligația de a fi membri ai unei asociații profesionale pentru a fi incluși în registru.

Un expert poate fi eliminat permanent din registru de către Ministru:

dacă îi este retras permanent dreptul de a desfășura activitate în calitate de expert în urma unei proceduri disciplinare,

dacă expertul prezintă o declarație scrisă că nu mai dorește să furnizeze avize de expert judiciar,

în cazul concedierii expertului,

dacă expertul a fost pus sub acuzare pentru o infracțiune urmărită din oficiu și care se poate pedepsi cu mai mult de doi ani de închisoare, Ministrul elimină expertul respectiv din secțiunea publică a anuarului în termen de cel mult trei zile de la primirea notificării referitoare la actul juridic. Reinscrierea în secțiunea publică a anuarului se face după încetarea motivelor eliminării.

III. Remunerația experților

Remunerația experților numiți de instanță este reglementată prin lege. Valoarea remunerației depinde, printre altele, de numărul de pagini ale dosarului de instanță, de timpul petrecut cu ancheta și pregătirea audierii orale, dacă este necesară strângerea și examinarea unor documente suplimentare sau dacă este necesară o cercetare, precum și de complexitatea cauzei. În afara remunerației, experții au dreptul la rambursarea costurilor și cheltuielilor.

Părțile pot obține asistență judiciară cu privire la remunerația expertului la tarife prevăzute.

Instanța decide prin hotărâre partea sau părțile care trebuie să plătească remunerația.

IV. Răspunderea experților

Răspunderea experților nu este limitată prin lege. Sunt aplicabile reglementările generale. Experții nu sunt obligați să își acopere posibila răspundere printr-o asigurare de răspundere profesională.

V. Informații suplimentare privind procedurile care implică experți

Din păcate, Legea privind experții judiciari, evaluatorii autorizați și interpreții de instanță nu este disponibilă online în limba engleză.

1. Numirea experților

1a. Numirea de către instanță

Instanța poate numi orice persoană pe care o consideră adecvată și competentă. În majoritatea cazurilor, instanțele numesc un expert din registrul oficial.

1b. Numirea de către părți

Părțile pot contesta rezultatele unui expert numit de instanță și pot angaja un expert pe propria cheltuială în acest scop.

2. Procedura

A) Procedura civilă

Părțile trebuie să furnizeze informații, instrucțiuni și întrebări detaliate pentru expert.

În cazul în care acest lucru este necesar pentru avizul expertului, acesta poate contacta părțile.

Instanța nu monitorizează progresul investigației expertului. Cu toate acestea, fiecare expert trebuie să informeze instanța dacă preconizează să realizeze activitatea respectivă la timp. Nu există un control al calității. Instanțele nu sunt obligate de avizul exprimat în rapoartele de expertiză.

Părțile pot contesta raportul prin declarații sau prin furnizarea unei contraexpertize înainte de adoptarea hotărârii de către judecător în cauza respectivă.

În cazul în care o parte adresează întrebări suplimentare sau instanța are nevoie de mai multe informații, instanța poate dispune efectuarea unui raport suplimentar.

Instanța nu este obligată de avizul expertului, însă, de obicei, îl va lua în considerare în pronunțarea unei hotărâri definitive.

1. Raportul de expertiză

Expertul prezintă raportul în scris sau oral dacă instanța dorește acest lucru.

În raportul final, expertul trebuie să abordeze argumentele părților. Structura raportului nu este prevăzută și nu există alte cerințe specifice pe care experții trebuie să le respecte în rapoartele lor.

Legea privind experții judiciari, evaluatorii autorizați și interpreții de instanță specifică orientările generale și individuale privind elaborarea avizelor de expert care vor fi publicate pe site-ul web al Ministerului Justiției. Orientările vor fi aprobate de către consiliul experților și vor indica în mod clar structura avizelor de expert și vor include instrucțiuni privind elaborarea acestora. Orientările generale și individuale privind domeniile și subdomeniile de expertiză ale experților judiciari vor fi adoptate și publicate pe site-ul web al Ministerului în termen de doi ani de la aplicarea legii menționate mai sus (până la 1 ianuarie 2021).

2. Audierea în instanță

Experții au obligația de a participa la audierea în instanță dacă instanța le solicită să facă acest lucru.

B) Altele

Celelalte proceduri sunt în mare parte identice procedurilor civile.

Informațiile prezentate aici au fost strânse în cursul proiectului privind găsirea unui expert de la persoanele de contact din fiecare țară selectate de către [Institutul European de Expertiză și Experți \(EEEI\)](#).

Ultima actualizare: 22/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Găsiți un expert - Suedia

I. Liste și registre de experți

În Suedia nu există registre sau liste de experți și nici nu se are în vedere întocmirea unor astfel de liste sau registre.

II. Calificările experților

Nu se aplică.

III. Onorariul experților

Informații indisponibile.

IV. Responsabilitatea experților

Informații indisponibile.

V. Informații suplimentare referitoare la procedurile de obținere a expertizei

1. Desemnarea experților

a) Desemnarea de către un tribunal

În general, tribunalul nu are competența de a desemna un expert în cadrul unei proceduri judiciare.

b) Desemnarea părților

În Suedia, experții care intervin în procedura judiciară sunt în general împuterniciți în acest sens de o parte la proces, ceea ce înseamnă că regulile aplicabile martorilor se aplică și în cazul experților („martori experți”).

2. Procedura

Tradiția judiciară suedeză este întemeiată pe principiul examinării libere a probelor, ceea ce înseamnă că elementele de probă supuse nu pot fi respinse din simple motive formale. Prin urmare, valoarea depoziției unui martor expert depinde de concluziile sale și de mărturia sa, de la caz la caz. Valoarea probatorie a declarației este evaluată de tribunal, iar părților la proces le revine sarcina de a stabili credibilitatea martorului și competența sa în ceea ce privește concluziile desprinse (prin intermediul unei examinări și audieri în contradictoriu a martorului).

Codul suedez de procedură judiciară și prevederile sale referitoare la elementele de probă se întemeiază în general pe principiul caracterului imediat al probei, al concentrării procedurii și al prezentării orale.

Depoziția unui martor este cu atât mai utilă cu cât reduce riscul oricărei interpretări greșite, așa cum se întâmplă în cazul înfățișării în persoană a martorului, în care este mult mai ușor pentru tribunal să evalueze fiabilitatea și credibilitatea depoziției. În unele privințe, prevederile garantează, totodată, dreptul părților la audierea în contradictoriu (fiind apărat astfel principiul egalității armelor).

Rezultă din aceste principii că elementele de probă sunt aproape întotdeauna prezentate în cursul audierii principale în fața tribunalului. Mărturiile trebuie, așadar, să fie prezentate direct și oral în fața tribunalului. Nu se acceptă, de regulă, să se transmită declarații scrise/înregistrări video în locul declarațiilor făcute în persoană (cu excepția înregistrărilor video ale declarațiilor minorilor).

Din 2008, sunt admise într-o măsură mai mare declarațiile făcute de martori în afara audierii principale și recurgerea la interogatoriu prin telefon sau videoconferință: videoconferința, realizată cel mai adesea într-o sală de conferințe a unui tribunal din circumscripția judiciară a martorului, este în general considerată a avea aceeași valoare probatorie ca și înfățișarea în persoană în fața tribunalului.

În practică, interdicția declarațiilor scrise nu se aplică în cazul certificatelor eliberate de către medici și de către funcționarii și agenții statului, însă acest lucru depinde întotdeauna de circumstanțele specifice ale cazului și de elementele de probă disponibile.

Expertiza judiciară este reglementată de codul de procedură judiciară din Suedia, disponibil la adresa:

[Codul suedez de procedură judiciară \(1942:740\)](#)

[Codul suedez de procedură judiciară \(1998:000\)](#) (capitolul 40, paginile 215 și următoarele, neactualizat).

Informațiile prezentate aici au fost obținute în cadrul proiectului „Găsirea unui expert” prin chestionarea persoanelor de contact selecționate din fiecare țară de [Institutul European de Expertiză și de cooperare cu experții](#)

Ultima actualizare: 22/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.